

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 308

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 54

20 octombrie 2011

<u>Numărul informării</u>	Cuprins	Pagina
---------------------------	---------	--------

II Comunicări

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2011/C 308/01	Non-opoziție la o concentrare notificată (Cazul COMP/M.6320 – GKN/Getrag Corporation/Getrag All Wheel Drive) ⁽¹⁾	1
2011/C 308/02	Non-opoziție la o concentrare notificată (Cazul COMP/M.6333 – BMW/ING Car Lease) ⁽¹⁾	1
2011/C 308/03	Autorizarea ajutoarelor de stat în conformitate cu articolele 107 și 108 din TFUE – Cazuri în care Comisia nu ridică obiecții ⁽²⁾	2
2011/C 308/04	Non-opoziție la o concentrare notificată (Cazul COMP/M.6255 – Terex/Demag Cranes) ⁽¹⁾	4

IV Informări

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Comisia Europeană

2011/C 308/05	Rata de schimb a monedei euro	5
---------------	-------------------------------------	---

RO

Preț:
3 EUR

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE
⁽²⁾ Text cu relevanță pentru SEE, cu excepția produselor prevăzute în anexa I la tratat

(continuare în pagina următoare)

<u>Numărul informării</u>	<i>Cuprins (continuare)</i>	<i>Pagina</i>
2011/C 308/06	Comunicarea Comisiei privind cele mai bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE ⁽¹⁾	6

INFORMĂRI REFERITOARE LA SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN

Autoritatea AELS de Supraveghere

2011/C 308/07	Informații comunicate de statele AELS privind ajutoarele de stat acordate în temeiul actului la care se face referire în anexa XV punctul 1 litera (j) din Acordul privind SEE [Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare)]	33
2011/C 308/08	Informații comunicate de statele AELS privind ajutoarele de stat acordate în temeiul actului la care se face referire în anexa XV punctul 1 litera (j) din Acordul privind SEE [Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare)]	35

V Anunțuri

PROCEDURI ADMINISTRATIVE

Comisia Europeană

2011/C 308/09	Cerere de propuneri în cadrul programului de lucru „Persoane” din 2012 al celui de Al șaptelea program-cadru pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative	37
---------------	---	----

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Non-opoziție la o concentrare notificată**(Cazul COMP/M.6320 – GKN/Getrag Corporation/Getrag All Wheel Drive)****(Text cu relevanță pentru SEE)**

(2011/C 308/01)

La data de 28 septembrie 2011, Comisia a decis să nu se opună concentrării notificate menționate mai sus și să o declare compatibilă cu piața comună. Prezenta decizie se bazează pe articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului. Textul integral al deciziei este disponibil doar în limba engleză și va fi făcut public după ce vor fi eliminate orice secrete de afaceri pe care le-ar putea conține. Va fi disponibil:

- pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență din cadrul Comisiei, la secțiunea consacrată concentrărilor (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Acest site internet oferă diverse facilități care permit identificarea deciziilor de concentrare individuale, inclusiv întreprinderea, numărul cazului, data și indexurile sectoriale;
- în format electronic, pe site-ul internet EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) cu numărul de document 32011M6320. EUR-Lex permite accesul on-line la legislația europeană.

Non-opoziție la o concentrare notificată**(Cazul COMP/M.6333 – BMW/ING Car Lease)****(Text cu relevanță pentru SEE)**

(2011/C 308/02)

La data de 23 septembrie 2011, Comisia a decis să nu se opună concentrării notificate menționate mai sus și să o declare compatibilă cu piața comună. Prezenta decizie se bazează pe articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului. Textul integral al deciziei este disponibil doar în limba engleză și va fi făcut public după ce vor fi eliminate orice secrete de afaceri pe care le-ar putea conține. Va fi disponibil:

- pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență din cadrul Comisiei, la secțiunea consacrată concentrărilor (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Acest site internet oferă diverse facilități care permit identificarea deciziilor de concentrare individuale, inclusiv întreprinderea, numărul cazului, data și indexurile sectoriale;
- în format electronic, pe site-ul internet EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) cu numărul de document 32011M6333. EUR-Lex permite accesul on-line la legislația europeană.

Autorizarea ajutoarelor de stat în conformitate cu articolele 107 și 108 din TFUE**Cazuri în care Comisia nu ridică obiecții**

(Text cu relevanță pentru SEE, cu excepția produselor prevăzute în anexa I la tratat)

(2011/C 308/03)

Data adoptării deciziei	22.9.2011	
Numărul de referință al ajutorului	SA.33025 (11/N)	
Stat membru	Italia	
Regiune	Calabria	—
Titlu (și/sau numele beneficiarului)	Modifica dell'aiuto di Stato N 723/07 «Interventi per il rilascio di garanzie di cui al regime N 391/03» dell'importo massimo garantibile e capitalizzazione del fondo a norma dell'articolo 11 comma 2 della legge regionale 26 febbraio 2010 n. 8.	
Temei legal	Delibera della Giunta Regionale n. 563 del 23 agosto 2010 «Aiuto di Stato N 723/07 "Interventi per il rilascio di garanzie di cui al regime N 391/03". Modifica dell'importo massimo garantibile e capitalizzazione del fondo a norma dell'articolo 11 comma 2 della legge regionale 26 febbraio 2010 n. 8.»	
Tipul măsurii	Schemă	—
Obiectiv	—	
Forma de ajutor	Garantare	
Buget	Buget global: 10 EUR (în milioane) Buget anual: 10 EUR (în milioane)	
Valoare	0 %	
Durată (perioadă)	Până la 31.12.2015	
Sectoare economice	Agricultură, silvicultură și pescuit	
Numele și adresa autorității de acordare a ajutorului	Regione Calabria Dipartimento Agricoltura Via Molè 88100 Catanzaro CZ ITALIA	
Alte informații	—	

Textul deciziei în limba (limbile) originală (originale), din care au fost înlăturate toate informațiile confidențiale, poate fi consultat pe site-ul:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_ro.htm

Data adoptării deciziei	22.9.2011	
Numărul de referință al ajutorului	SA.33074 (11/N)	
Stat membru	Țările de Jos	
Regiune	—	

Titlu (și/sau numele beneficiarului)	Wijziging van de heffingsgrondslag voor levende eenden ter financiering van onderzoek en ontwikkeling en preventieve diergezondheid	
Temei legal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wet op de bedrijfsorganisatie (artikel 126), 2. Instellingsbesluit Pluimvee en Eieren (artikelen 6 en 8), 3. Verordening algemene bepalingen heffingen (PPE) 2005, 4. Verordening bestemmingsheffingen pluimveevleessector (PPE) 2010 en 5. Verordening tot wijziging van de verordening bestemmingsheffingen pluimveevleessector (PPE) 2010-I. 	
Tipul măsurii	Schemă	—
Obiectiv	Bolile animalelor, Cercetare și dezvoltare	
Forma de ajutor	Servicii subvenționate	
Buget	Buget global: 0,18 EUR (în milioane)	
Valoare	100 %	
Durată (perioadă)	Până la 1.7.2017	
Sectoare economice	Creșterea păsărilor	
Numele și adresa autorității de acordare a ajutorului	Productschap voor Pluimvee en Eieren Postbus 460 2700 AL Zoetermeer NEDERLAND	
Alte informații	—	

Textul deciziei în limba (limbile) originală (originale), din care au fost înlăturate toate informațiile confidențiale, poate fi consultat pe site-ul:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_ro.htm

Non-opoziție la o concentrare notificată
(Cazul COMP/M.6255 – Terex/Demag Cranes)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2011/C 308/04)

La data de 5 august 2011, Comisia a decis să nu se opună concentrării notificate menționate mai sus și să o declare compatibilă cu piața comună. Prezenta decizie se bazează pe articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului. Textul integral al deciziei este disponibil doar în limba engleză și va fi făcut public după ce vor fi eliminate orice secrete de afaceri pe care le-ar putea conține. Va fi disponibil:

- pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență din cadrul Comisiei, la secțiunea consacrată concentrărilor (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Acest site internet oferă diverse facilități care permit identificarea deciziilor de concentrare individuale, inclusiv întreprinderea, numărul cazului, data și indexurile sectoriale;
  - în format electronic, pe site-ul internet EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) cu numărul de document 32011M6255. EUR-Lex permite accesul on-line la legislația europeană.
-

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Rata de schimb a monedei euro ⁽¹⁾

19 octombrie 2011

(2011/C 308/05)

1 euro =

Moneda	Rata de schimb	Moneda	Rata de schimb		
USD	dolar american	1,3828	AUD	dolar australian	1,3402
JPY	yen japonez	106,19	CAD	dolar canadian	1,3981
DKK	coroana daneză	7,4455	HKD	dolar Hong Kong	10,7532
GBP	lira sterlină	0,87495	NZD	dolar neozeelandez	1,7306
SEK	coroana suedeză	9,1245	SGD	dolar Singapore	1,7436
CHF	franc elvețian	1,2428	KRW	won sud-coreean	1 566,48
ISK	coroana islandeză		ZAR	rand sud-african	11,0459
NOK	coroana norvegiană	7,7350	CNY	yuan renminbi chinezesc	8,8203
BGN	leva bulgărească	1,9558	HRK	kuna croată	7,4650
CZK	coroana cehă	24,873	IDR	rupia indoneziană	12 167,82
HUF	forint maghiar	295,80	MYR	ringgit Malaiezia	4,2957
LTL	litas lituanian	3,4528	PHP	peso Filipine	59,678
LVL	lats leton	0,7055	RUB	rubla rusească	42,8700
PLN	zlot polonez	4,3351	THB	baht thailandez	42,438
RON	leu românesc nou	4,3389	BRL	real brazilian	2,4280
TRY	lira turcească	2,5637	MXN	peso mexican	18,4878
			INR	rupie indiană	67,9850

(1) Sursă: rata de schimb de referință publicată de către Banca Centrală Europeană.

Comunicarea Comisiei privind cele mai bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2011/C 308/06)

CUPRINS

1.	DOMENIUL DE APLICARE ȘI SCOPUL COMUNICĂRII	8
2.	ETAPA DE INVESTIGARE	9
2.1.	Originea cazurilor	9
2.2.	Evaluarea inițială și alocarea cazurilor	10
2.3.	Inițierea procedurii	11
2.4.	Limbi	12
2.5.	Solicitările de informații	12
2.5.1.	Sfera de aplicare a solicitării de informații	13
2.5.2.	Autoincriminarea	13
2.5.3.	Termenele	13
2.5.4.	Confidențialitatea	14
2.5.5.	Reuniuni și alte contacte cu părțile și cu terții	14
2.5.6.	Competența de a lua declarații (interviuri)	15
2.6.	Inspecții	15
2.7.	Secretul profesional în relația avocat-client	15
2.8.	Schimbul de informații între autoritățile în domeniul concurenței	17
2.9.	Reuniunile de analiză a situației curente	17
2.9.1.	Formatul reuniunilor de analiză a situației curente	18
2.9.2.	Calendarul reuniunilor de analiză a situației curente	18
2.10.	Reuniuni tripartite	19
2.11.	Reuniuni cu comisarul sau cu directorul general	19
2.12.	Analiza contribuțiilor esențiale	19
2.13.	Rezultate posibile ale etapei de investigare	20
3.	PROCEDURI CARE CONDUC LA O DECIZIE DE INTERZICERE	20

3.1.	Dreptul de a fi audiat	20
3.1.1.	Comunicarea privind obiecțiunile	21
3.1.1.1.	Scopul și conținutul comunicării privind obiecțiunile	21
3.1.1.2.	Posibila impunere de măsuri corective și argumentele părților	21
3.1.1.3.	Posibila aplicare de amenzi și argumentele părților	21
3.1.1.4.	Transparență	22
3.1.2.	Accesul la dosar	22
3.1.3.	Proceduri pentru facilitarea schimbului de informații confidențiale între părțile la procedură	23
3.1.4.	Răspunsul scris la comunicarea privind obiecțiunile	23
3.1.5.	Drepturile reclamanților și ale persoanelor terțe interesate	24
3.1.6.	Audierea orală	25
3.1.7.	Comunicarea suplimentară privind obiecțiunile și scrisoarea de expunere a faptelor	25
3.2.	Rezultate posibile ale acestei etape	26
4.	PROCEDURILE PRIVIND ANGAJAMENTELE	26
4.1.	Inițierea discuțiilor privind angajamentele	27
4.2.	Evaluarea preliminară	27
4.3.	Comunicarea angajamentelor	27
4.4.	„Testul de piață” și discuțiile ulterioare cu părțile	28
5.	PROCEDURA DE RESPINGERE A PLÂNGERILOR	28
5.1.	Criterii de respingere	29
5.2.	Procedura	29
6.	LIMITE PRIVIND UTILIZAREA INFORMAȚIILOR	30
7.	ADOPTAREA, NOTIFICAREA ȘI PUBLICAREA DECIZIILOR	30
8.	REVIZUIRE VIITOARE	31
ANEXA 1		32

1. DOMENIUL DE APLICARE ȘI SCOPUL COMUNICĂRII

1. Scopul principal al prezentei comunicări este de a furniza orientări practice privind desfășurarea procedurilor inițiate în fața Comisiei Europene („Comisia”) în aplicarea articolelor 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) ⁽¹⁾, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1/2003 ⁽²⁾, cu Regulamentul său de punere în aplicare ⁽³⁾ și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. În acest sens, comunicarea are drept scop asigurarea unei mai bune înțelegeri a procedurilor de investigare desfășurate de Comisie ⁽⁴⁾ și, astfel, creșterea eficienței investigațiilor și, totodată, asigurarea unui grad ridicat de transparență și previzibilitate a procedurilor. Comunicarea are ca obiect principalele proceduri ⁽⁵⁾ inițiate în legătură cu încălcările presupuse ale articolelor 101 și 102 din TFUE.
2. Procedurile în constatarea neîndeplinirii obligațiilor inițiate împotriva statelor membre, în special în temeiul articolului 106 din TFUE, coroborat cu articolele 101 și 102 din TFUE, nu intră în domeniul de aplicare a prezentei comunicări. Comunicarea nu se aplică nici procedurilor inițiate în temeiul Regulamentului privind concentrările economice ⁽⁶⁾ și nici procedurilor în materie de ajutoare de stat ⁽⁷⁾.
3. Procedurile inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE (denumite în continuare, în mod generic, „proceduri”) sunt în special reglementate de Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și de Regulamentul său de punere în aplicare. Comunicările Comisiei privind accesul la dosar ⁽⁸⁾ și examinarea plângerilor ⁽⁹⁾, precum și privind mandatul consilierului-auditor ⁽¹⁰⁾ sunt, de asemenea, relevante pentru desfășurarea procedurilor. În ceea ce privește prezentarea de rapoarte de către experții economici și prezentarea unor date cantitative, se face trimitere la „Cele mai bune practici privind comunicarea de date economice” ⁽¹¹⁾. Prezenta comunicare nu trebuie, prin urmare, să fie considerată o prezentare exhaustivă a tuturor măsurilor care reglementează procedurile inițiate în fața Comisiei, ci ar trebui citită coroborat cu alte astfel de instrumente și cu jurisprudența relevantă.

- ⁽¹⁾ Începând cu data de 1 decembrie 2009, articolele 81 și 82 din Tratatul CE au devenit articolele 101, respectiv 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Cele două serii de dispoziții sunt, pe fond, identice. În sensul prezentului document, trimerile la articolele 101 și 102 din TFUE trebuie înțelese ca trimeri la articolele 81 și, respectiv, 82 din Tratatul CE, după caz.
- ⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1), modificat prin Regulamentul (CE) nr. 411/2004 al Consiliului din 26 februarie 2004 de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3975/87 și de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 3976/87 și (CE) nr. 1/2003 în legătură cu transportul aerian dintre Comunitate și țările terțe (JO L 68, 6.3.2004, p. 1) și Regulamentul (CE) nr. 1419/2006 al Consiliului din 25 septembrie 2006 de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 4056/86 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a dispozițiilor articolelor 85 și 86 din tratat la transportul maritim și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1/2003 în sensul extinderii domeniului de aplicare al acestuia pentru a include cabotajul și serviciile tramp internaționale (JO L 269, 28.9.2006, p. 1).
- ⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (JO L 123, 27.4.2004, p. 18), modificat prin Regulamentul (CE) nr. 622/2008 al Comisiei din 30 iunie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 773/2004 în ceea ce privește desfășurarea procedurii de tranzacționare în cazurile privind cartelele (JO L 171, 1.7.2008, p. 3).
- ⁽⁴⁾ Prezenta comunicare se aplică exclusiv procedurilor inițiate de Comisie în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și nu vizează autoritățile naționale din domeniul concurenței atunci când acestea aplică prezentele dispoziții.
- ⁽⁵⁾ Prezenta comunicare nu se referă la proceduri specifice, de exemplu la procedurile prin care se aplică amenzi întreprinderilor care au furnizat informații care induc în eroare, care au refuzat să se supună inspecțiilor sau care au rupt sigiliile aplicate de reprezentanții oficiali [a se vedea articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003]. Comunicarea nu se referă nici la deciziile privind măsurile provizorii, adoptate în temeiul articolului 8 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, nici la deciziile privind constatarea neaplicării, adoptate în temeiul articolului 10 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.
- ⁽⁶⁾ A se vedea Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO L 24, 29.1.2004, p. 1). A se vedea, în această privință, documentul DG Concurență „Codul de bune practici cu privire la derularea procedurilor CE de control privind concentrările”, din 20 ianuarie 2004, publicat pe site-ul DG Concurență: <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/proceedingspdf>
- ⁽⁷⁾ A se vedea Regulamentul (CE) nr. 659/1999 din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 (în prezent articolul 108 din TFUE) din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 1). A se vedea în acest sens Comunicarea Comisiei privind Codul celor mai bune practici de desfășurare a procedurilor de control al ajutoarelor de stat (JO C 136, 16.6.2009, p. 13).
- ⁽⁸⁾ Comunicarea Comisiei privind regulile de acces la dosarul Comisiei în cauzele în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE, al articolelor 53, 54 și 57 din Acordul privind SEE și al Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului (JO C 325, 22.12.2005, p. 7).
- ⁽⁹⁾ Comunicarea Comisiei privind examinarea de către Comisie a plângerilor depuse în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (JO C 101, 27.4.2004, p. 65).
- ⁽¹⁰⁾ Decizia C(2011) 5742 a președintelui Comisiei Europene din 13 octombrie 2011 privind funcția și mandatul consilierilor-auditori în anumite proceduri în domeniul concurenței.
- ⁽¹¹⁾ Document de lucru al serviciilor Comisiei privind cele mai bune practici privind comunicarea de date economice și culegerea de date în cazurile legate de aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și cazurile de concentrări economice, http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. Investigațiile inițiate în cazul cartelurilor, astfel cum sunt definite în Comunicarea privind clemența⁽¹²⁾, pot, de asemenea, să facă obiectul unor proceduri specifice privind cererile de clemență și privind tranzacțiile⁽¹³⁾. Aceste proceduri specifice nu fac obiectul prezentei comunicări. În plus, natura specifică a procedurilor în materie de cartel impune, în anumite situații, aplicarea unor dispoziții speciale, astfel încât să nu existe interferențe cu eventualele cereri de clemență⁽¹⁴⁾ sau cu discuțiile privind tranzacția⁽¹⁵⁾. Atunci când se aplică astfel de dispoziții speciale, acest lucru este indicat în mod explicit.
5. Prezenta comunicare este structurată în felul următor: secțiunea 2 descrie procedura urmată în timpul etapei de investigare. Această parte este relevantă pentru orice investigație, indiferent dacă aceasta conduce la adoptarea unei decizii de interdicere [articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003], a unei decizii privind angajamentele [articolul 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003] sau a unei decizii privind respingerea plângerii (articolul 7 din Regulamentul de punere în aplicare). Secțiunea 3 descrie principalele etape procedurale și abordează chestiunea dreptului la apărare în cadrul procedurilor care duc la adoptarea unor decizii de interdicere. Secțiunea 4 descrie caracteristicile specifice ale procedurii de conferire a unui caracter obligatoriu angajamentelor propuse. Secțiunea 5 se referă la respingerea plângerilor. Restul secțiunilor au o aplicare generală: secțiunea 6 descrie limitele utilizării informațiilor, secțiunea 7 se referă la adoptarea, notificarea și publicarea deciziilor, iar secțiunea 8 la revizuirile viitoare.
6. Prezenta comunicare se bazează, în special, pe experiența acumulată până în prezent în aplicarea Regulamentului (CE) nr. 1/2003 și a Regulamentului său de punere în aplicare. Comunicarea reflectă punctul de vedere al Comisiei în momentul publicării și se va aplica de la data publicării pentru cazurile în curs⁽¹⁶⁾ și cele viitoare. Este, însă, posibil ca trăsăturile specifice ale unui caz să impună o adaptare a prezentei comunicări sau o abatere de la recomandările sale, în funcție de situație.
7. Prezenta comunicare nu creează noi drepturi sau obligații și nici nu modifică drepturile sau obligațiile care decurg din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”), din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, din regulamentul de punere în aplicare și din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.
8. Comisia încurajează utilizarea mijloacelor de comunicare electronice (e-mailuri sau dispozitive digitale) pentru orice schimb de corespondență privind cazurile.

2. ETAPA DE INVESTIGARE

2.1. Originea cazurilor

9. Un caz referitor la o încălcare presupusă a articolului 101 sau a articolului 102 din TFUE poate avea la origine o plângere depusă de întreprinderi, de alte persoane fizice și juridice și chiar de statele membre.

⁽¹²⁾ Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO C 298, 8.12.2006, p. 17) („Comunicarea privind clemența”), adică acele „acorduri secrete și/sau practici concertate între doi sau mai mulți concurenți care vizează coordonarea comportamentului concurențial al acestora pe piață și/sau influențarea parametrilor concurenței prin practici precum fixarea prețurilor de achiziție sau vânzare sau alte condiții comerciale, atribuirea cotelor de producție sau vânzări, împărțirea piețelor inclusiv prin licitații trucate, restricții la importuri sau exporturi și/sau acțiuni anticoncurențiale împotriva altor concurenți. Astfel de practici se numără printre cele mai grave încălcări ale (articolului 101 din TFUE)”.

⁽¹³⁾ Regulamentul (CE) nr. 622/2008 al Comisiei din 30 iunie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 773/2004 al Comisiei în ceea ce privește desfășurarea procedurii de tranzaționare în cazurile privind cartelurile (JO L 171, 1.7.2008, p. 3); Comunicarea Comisiei privind desfășurarea procedurilor de tranzaționare în vederea adoptării de decizii în temeiul articolelor 7 și 23 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului în cazurile privind cartelurile, JO C 167, 2.7.2008, p. 1.

⁽¹⁴⁾ Ar trebui remarcat faptul că Comisia poate să nu ia în considerare o cerere de imunitate la amenzi pe motiv că aceasta i-a fost prezentată după emiterea comunicării privind obiecțiunile (a se vedea punctele 14 și 29 din Comunicarea privind clemența).

⁽¹⁵⁾ Comisia poate să nu ia în considerare o cerere de imunitate la amenzi sau de reducere a cuantumului amenzilor în temeiul Comunicării privind clemența pe motiv că aceasta i-a fost prezentată după expirarea termenului stabilit până la care părțile puteau să declare în scris dacă au în vedere să se angajeze în discuții privind tranzacția (a se vedea punctul 13 din Comunicarea privind tranzacția).

⁽¹⁶⁾ În ceea ce privește cazurile care sunt în curs la momentul publicării prezentului document, acesta se va aplica în orice etapă a procedurii care nu era încheiată în momentul publicării sale.

10. Informațiile provenite de la cetățeni și de la întreprinderi joacă un rol important în inițierea de investigații de către Comisie. Prin urmare, Comisia încurajează cetățenii și întreprinderile să o informeze în legătură cu posibilele încălcări ale normelor în materie de concurență⁽¹⁷⁾. Acest lucru se poate face fie depunând o plângere oficială⁽¹⁸⁾, fie furnizând pur și simplu Comisiei informații privind piața. Orice persoană care este în măsură să demonstreze un interes legitim în calitate de reclamant și care depune o plângere conformă cu formularul C⁽¹⁹⁾ se bucură de anumite drepturi procedurale. Detaliile procedurii care trebuie urmate sunt descrise în Regulamentul de punere aplicare și în Comunicarea privind examinarea plângerilor. Persoanele fizice și juridice, altele decât reclamanții, care demonstrează un interes suficient pentru a fi audiate și care sunt admise la proceduri de către consilierul-auditor beneficiază, de asemenea, de anumite drepturi procedurale în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul de punere în aplicare.
11. Comisia poate, de asemenea, iniția o procedură din proprie inițiativă (*ex officio*), atunci când i-au fost aduse la cunoștință anumite fapte sau ca urmare a unor informații culese în contextul anchetelor sectoriale, al reuniunilor informale cu reprezentanții sectorului în cauză, al monitorizării piețelor sau pe baza informațiilor schimbate în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței („REC”) sau cu autoritățile din domeniul concurenței din țările terțe. Investigațiile în cazurile de cartel pot fi, de asemenea, inițiate în baza unei cereri de clemență depuse de unul dintre membrii cartelului.

2.2. Evaluarea inițială și alocarea cazurilor

12. Toate cazurile, indiferent de originea lor, fac obiectul unei evaluări inițiale. În această etapă, Comisia examinează dacă respectivul caz necesită o investigație suplimentară⁽²⁰⁾ și, în caz afirmativ, definește cu titlu provizoriu obiectul principal al acesteia, în special în ceea ce privește părțile, piețele și comportamentul ce urmează să fie supuse investigației. În această etapă, Comisia poate face apel la diferite măsuri de investigare, cum ar fi solicitările de informații, în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.
13. În practică, sistemul de evaluare inițială înseamnă că unele cazuri vor fi respinse într-un stadiu foarte incipient deoarece se consideră că nu necesită să facă obiectul unei investigații suplimentare. În această privință, Comisia își concentrează resursele de care dispune în vederea asigurării aplicării legislației asupra cazurilor în care este probabil să se constate existența unei încălcări, în special asupra cazurilor cu cel mai puternic impact asupra funcționării concurenței pe piața internă și cu cel mai mare risc de prejudiciere a consumatorilor, precum și asupra cazurilor susceptibile să contribuie la definirea politicii UE în materie de concurență și/sau la asigurarea aplicării coerente a articolelor 101 și/sau 102 din TFUE⁽²¹⁾.
14. Această etapă de evaluare inițială urmărește, de asemenea, să abordeze, într-un stadiu incipient, chestiunea alocării cazurilor în cadrul REC. Regulamentul (CE) nr. 1/2003 a introdus posibilitatea realocării cazurilor către alți membri ai rețelei în cazul în care aceștia sunt mai în măsură să se ocupe de ele. În consecință, Comisia poate realoca un caz unei autorități naționale în domeniul concurenței și vice versa⁽²²⁾.
15. Atunci când se adoptă în privința lor o primă măsură de investigare (în mod normal, o solicitare de informații⁽²³⁾ sau o inspecție), destinarii sunt informați cu privire la faptul că fac obiectul unei investigații preliminare și cu privire la obiectul și scopul acesteia. În contextul solicitărilor de informații, destinatarilor li se reamintește, de asemenea, că, în cazul în care se confirmă existența comportamentului care face obiectul investigației, acest lucru ar putea constitui o încălcare a articolelor 101 și/sau 102 din TFUE. După ce au primit o solicitare de informații sau au făcut obiectul

⁽¹⁷⁾ Sau, după caz, să informeze autoritatea națională competentă în materie de concurență.

⁽¹⁸⁾ În conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Conform articolelor 5 și 9 din Regulamentul de punere în aplicare, plângerile oficiale trebuie să îndeplinească anumite cerințe. Informațiile conținute în documentele comunicate care nu respectă aceste cerințe pot fi totuși luate în considerare, cu titlul de informații privind piața.

⁽¹⁹⁾ Articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare.

⁽²⁰⁾ Curtea de Justiție a Uniunii Europene a recunoscut dreptul Comisiei de a acorda diferite grade de prioritate plângerilor pe care le primește. Aceasta constituie jurisprudența constantă de la hotărârea în cauza T-24/90, *Automec/Comisia* (denumită în continuare „Automec II”), Rec., 1992, p. II-2223, punctul 85.

⁽²¹⁾ Comisia a făcut publică o listă neexhaustivă a criteriilor pe care intenționează să le aplice atunci când analizează în ce măsură plângerile demonstrează un „interes” suficient „pentru Uniunea Europeană”. Criteriile au fost publicate în Raportul anual privind politica în domeniul concurenței 2005, adoptat în iunie 2006. A se vedea și punctul 44 din Comunicarea privind examinarea plângerilor.

⁽²²⁾ A se vedea punctele 5-15 din Comunicarea Comisiei privind cooperarea în cadrul rețelei autorităților de concurență (JO C 101, 27.4.2004, p. 43).

⁽²³⁾ A se vedea cauza T-99/04, *AC Treuhand/Comisia*, Rep., 2008, p. II-1501, punctul 56.

unei inspecții, părțile ⁽²⁴⁾ pot, în orice moment, să ceară informații Direcției Generale Concurență cu privire la statutul investigației, inclusiv înainte de deschiderea procedurii. În cazul în care consideră că nu a fost informată în mod corespunzător de către Direcția Generală Concurență cu privire la statutul său în cadrul procedurii, întreprinderea în cauză sesiza în acest sens consilierul-auditor în vederea unei soluționări, după ce a semnalat în prealabil problema Direcției Generale Concurență ⁽²⁵⁾. Consilierul-auditor ia o decizie prin care impune Direcției Generale Concurență să informeze întreprinderea sau asociația de întreprinderi care a formulat cererea referitoare la statutul său în cadrul procedurii. Această decizie este comunicată întreprinderii sau asociației de întreprinderi care a formulat cererea în cauză. În cazul în care, în orice stadiu al etapei de evaluare preliminară, Comisia decide să nu continue investigarea cazului (și, prin urmare, să nu inițieze procedura), ea informează, din proprie inițiativă, partea care a făcut obiectul investigației preliminare cu privire la acest lucru.

16. În cazul investigațiilor inițiate pe baza unei plângeri, Comisia se va strădui să informeze reclamantul în termen de patru luni de la primirea plângerii cu privire la demersul pe care intenționează să îl urmeze în privința plângerii ⁽²⁶⁾. Acest termen este indicativ și va depinde de circumstanțele specifice fiecărui caz și de primirea de către Direcția Generală Concurență a unor informații suficiente din partea reclamantului sau a terților, în special ca răspuns la solicitările sale de informații, pentru a putea decide dacă să investigheze sau nu mai departe cazul respectiv.

2.3. Inițierea procedurii

17. Comisia va iniția procedura ⁽²⁷⁾ prevăzută la articolul 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 atunci când, după evaluarea inițială, se ajunge la concluzia că sunt necesare investigații suplimentare și că sfera investigației a fost definită într-o măsură suficientă.
18. Odată ce a fost inițiată procedura, se stabilește alocarea cazului în cadrul REC ⁽²⁸⁾ și în raport cu părțile și cu reclamantul, dacă este cazul. Inițierea procedurii echivalează, de asemenea, cu un angajament din partea Comisiei de a continua investigarea cazului. Prin urmare, Comisia va alocă resurse pentru investigarea cazului și va depune eforturi pentru soluționarea sa în timp util.
19. Decizia de inițiere a procedurii identifică părțile care fac obiectul procedurii și descrie, pe scurt, domeniul investigației. În special, descrie comportamentul care constituie o încălcare presupusă a articolelor 101 și/sau 102 din TFUE și care urmează să facă obiectul investigației și identifică, de regulă, teritoriul și sectorul (sectoarele) vizate de comportamentul respectiv.
20. În temeiul articolului 2 din Regulamentul de punere în aplicare, Comisia poate face publică inițierea procedurii. Politica Comisiei este de a publica decizia de inițiere a procedurii pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență și de a emite un comunicat de presă în acest sens, cu excepția cazului în care o astfel de publicare riscă să aducă prejudicii investigației.
21. Părțile care fac obiectul investigației sunt informate pe cale orală sau în scris cu privire la inițierea procedurii cu suficient timp înainte ca aceasta să fie făcută publică, astfel încât să aibă posibilitatea să își pregătească propria comunicare (în special destinată acționarilor, instituțiilor financiare și presei).
22. Trebuie subliniat că inițierea procedurii nu reprezintă o antepunțare în legătură cu existența unei încălcări, ci indică doar voința Comisiei de a continua investigarea cazului respectiv. Această clarificare importantă va fi menționată în decizia de inițiere a procedurii (notificată părților), precum și în toate comunicările publice referitoare la deschiderea investigației.

⁽²⁴⁾ În prezenta comunicare, „părțile” sunt definite ca părțile care fac obiectul investigației. Dacă nu se menționează explicit acest lucru, „părțile” nu includ reclamantul și persoanele terțe admise (menționate, de asemenea, ca „părțile terțe” în prezenta comunicare).

⁽²⁵⁾ A se vedea articolul 4 alineatul (2) litera (d) din mandatul consilierului-auditor.

⁽²⁶⁾ Comunicarea privind examinarea plângerilor, punctul 61.

⁽²⁷⁾ În conformitate cu articolul 2 din Regulamentul de punere în aplicare, Comisia poate decide să inițieze procedurile în vederea adoptării unei decizii (de exemplu o decizie care constată o încălcare sau o decizie privind angajamentele) în orice moment, dar nu mai târziu de data la care emite o comunicare privind obiecțiunile, o evaluare preliminară [astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003] sau o comunicare în conformitate cu articolul 27 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, oricare survine mai întâi.

⁽²⁸⁾ Inițierea procedurii privează autoritățile naționale de concurență de competența lor de a aplica articolele 101 și 102 din TFUE, a se vedea articolul 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

23. Inițierea procedurii nu limitează dreptul Comisiei de a extinde sfera de aplicare a investigației și/sau de a include noi destinatari într-o etapă ulterioară. În cazul unei astfel de extinderi a sferei investigației, se aplică măsurile de la punctele 20 și 21.
24. În cazurile de cartel, inițierea procedurii are loc, în general, simultan cu adoptarea comunicării privind obiecțiunile (a se vedea punctul 4 de mai sus), cu toate că este posibil să aibă loc mai devreme.

2.4. Limbi

25. În temeiul articolului 3 din Regulamentul nr. 1⁽²⁹⁾, documentele pe care Comisia le trimite unei întreprinderi cu sediul în Uniunea Europeană sunt redactate în limba statului membru în care își are sediul întreprinderea respectivă.
26. În temeiul articolului 2 din regulamentul menționat anterior, documentele pe care o întreprindere le transmite Comisiei pot fi redactate în oricare dintre limbile oficiale ale Uniunii Europene alese de către expeditor. Răspunsul și corespondența ulterioară vor fi redactate în aceeași limbă.
27. Pentru a evita întârzierile pe care le implică traducerea, destinatarii pot renunța la dreptul lor de a primi textul în limba care rezultă din aplicarea regulii anterioare și pot opta pentru o altă limbă. Astfel de derogări de la regimul lingvistic, autorizate în mod corespunzător, pot fi acordate pentru anumite documente și/sau pentru toată procedura.
28. În ceea ce privește cererile simple de informații, practica standard este de a trimite scrisoarea de însoțire în limba vorbită în țara de reședință a destinatarului sau în limba engleză (incluzând o trimitere la articolul 3 din Regulamentul nr. 1) și de a anexa chestionarul în limba engleză. Destinatarul este, de asemenea, informat în mod clar – în limba vorbită în țara sa de reședință – cu privire la dreptul său de a obține traducerea scrisorii de însoțire și/sau a chestionarului în limba vorbită în țara sa de reședință, precum și dreptul de a răspunde în această limbă. Această practică permite tratarea mai rapidă a solicitărilor de informații, fără a aduce atingere drepturilor destinatarilor.
29. Comunicarea privind obiecțiunile, evaluarea preliminară și deciziile adoptate în temeiul articolului 7, articolului 9 și articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 sunt notificate în limba autentică a destinatarului, cu excepția cazului în care acesta a semnat documentul menționat anterior privind derogarea de la regimul lingvistic.
30. În temeiul articolului 2 din Regulamentul nr. 1, răspunsul și corespondența ulterioară adresată reclamantului vor fi redactate în limba în care a fost redactată plângerea.
31. Participanții la audiere pot cere să fie audiați într-o limbă oficială a UE, alta decât limba de procedură. În acest caz, se va asigura interpretarea în timpul audierii, cu condiția informării prealabile a consilierului-auditor cu privire la această solicitare, cu suficient timp înainte de data audierii.

2.5. Solicitățile de informații

32. În temeiul articolului 18 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, Comisia are competența să solicite întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi să-i furnizeze toate informațiile necesare. Aceste informații pot fi solicitate printr-o scrisoare („simplă cerere” [articolul 18 alineatul (2)]) sau printr-o decizie [articolul 18 alineatul (3)]⁽³⁰⁾. Trebuie subliniat faptul că solicitările de informații sunt transmise de regulă nu numai întreprinderilor care fac obiectul investigației, ci și altor întreprinderi sau asociații de întreprinderi care pot deține informații relevante pentru caz.

⁽²⁹⁾ CEE Consiliu: Regulamentul nr. 1 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 17, 6.10.1958, p. 385; versiunea consolidată din 1.1.2007).

⁽³⁰⁾ Nerespectarea unei decizii de furnizare de informații adoptate în temeiul articolului 18 alineatul (3) (furnizarea de informații incomplete sau nerespectarea termenului stabilit) poate conduce la aplicarea de amenzi și de penalități cu titlu cominatoriu, a se vedea articolele 23 și 24 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Comunicarea de informații incorecte sau care induc în eroare poate conduce la aplicarea de amenzi atât în cazul unei scrisori trimise în temeiul articolului 18 alineatul (2), cât și al unei decizii adoptate în temeiul articolului 18 alineatul (3) [a se vedea articolul 23 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003].

2.5.1. Sfera de aplicare a solicitării de informații

33. În temeiul articolului 18 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, Comisia poate solicita întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi să-i furnizeze toate informațiile necesare. Sunt considerate necesare în special informațiile care permit Comisiei să verifice existența presupusei încălcări menționate în solicitare. Comisia se bucură de o marjă de apreciere în acest sens ⁽³¹⁾.
34. Este de competența Comisiei să definească obiectul și formatul solicitării de informații. Acolo unde este cazul, Direcția Generală Concurență poate totuși să discute cu destinatarul cu privire la obiectul și la formatul solicitării de informații. Acest lucru poate fi deosebit de util în cazul solicitărilor referitoare la date cantitative ⁽³²⁾.
35. Atunci când, într-un răspuns la o solicitare de informații, întreprinderile comunică informații în mod vădit irelevante (în special documente care în mod clar nu sunt legate de obiectul investigației), Direcția Generală Concurență poate, pentru a nu îngreuna inutil dosarul administrativ adesea voluminos, să returneze informațiile respective destinatarului solicitării în cel mai scurt timp de la primirea lor. În acest caz, se va include în dosar o notă succintă cu privire la acest fapt.

2.5.2. Autoincriminarea

36. Atunci când destinatarul unei solicitări de informații adresate în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 refuză să răspundă la o întrebare care îi este adresată în solicitarea respectivă invocând dreptul său de a nu contribui la propria incriminare, astfel cum este definit de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene ⁽³³⁾, destinatarul în cauză poate sesiza consilierul-auditor în legătură cu acest aspect în timp util de la primirea solicitării, după ce a semnalat în prealabil problema respectivă Direcției Generale Concurență, înainte de expirarea termenului inițial ⁽³⁴⁾. În anumite cazuri și ținând cont de necesitatea de a se evita întârzieri inutile în derularea procedurilor, consilierul-auditor poate face o recomandare motivată privind aplicarea sau nu a dreptului de a nu contribui la propria sa incriminare și poate informa directorul responsabil cu privire la concluziile sale, de care trebuie să se țină seama în orice decizie ulterioară adoptată în temeiul articolului 18 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Destinatarul solicitării primește o copie a recomandării motivate. Destinatarului unei decizii adoptate în temeiul articolului 18 alineatul (3) i se va atrage atenția că are dreptul să nu contribuie la propria sa incriminare, drept care este definit de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene ⁽³⁵⁾.

2.5.3. Termenele

37. Solicitarea de informații specifică ce informații trebuie furnizate și stabilește termenul până la care trebuie comunicate acestea.
38. Destinatarul are la dispoziție un termen rezonabil pentru a răspunde la solicitare, în funcție de lungimea și de complexitatea acesteia și ținând cont de cerințele investigației. În general, acest termen va fi de cel puțin două săptămâni de la primirea solicitării. În cazul în care se consideră de la bun început că este necesară o perioadă de timp mai lungă, termenul pentru comunicarea răspunsului la solicitarea de informații va fi stabilit în consecință. Atunci când solicitarea are un obiect limitat, de exemplu în cazul în care vizează doar oferirea unor clarificări succinte cu privire la informațiile furnizate anterior sau punerea la dispoziție a unor informații care sunt imediat disponibile destinatarului solicitării, termenul va fi, în principiu, mai scurt (o săptămână sau mai puțin).

⁽³¹⁾ În ceea ce privește marja de apreciere a Comisiei în influențarea investigației, a se vedea cauza T-141/94, *Thyssen Stahl/Comisia*, Rec., 1999, p. II-347, punctul 110; cauza T-9/99 *HFB și alții/Comisia*, Rec., 2002, p. II-1487, punctul 384; cauza T-48/00 *Corus UK/Comisia*, Rec., 2004, p. II-2325, punctul 212. În exercitarea puterii sale de apreciere, Comisia este obligată să respecte principiul proporționalității și, în ceea ce privește deciziile adoptate în temeiul articolului 18 alineatul (3), trebuie să respecte dreptul de a nu contribui la propria incriminare.

⁽³²⁾ A se vedea Cele mai bune practici privind comunicarea datelor economice.

⁽³³⁾ A se vedea, de exemplu, cauza C-301/04 P *Comisia/SGL*, Rec., 2006, p. I-5915, care precizează că destinatarilor unei decizii adoptate în temeiul articolului 18 alineatul (3) li se poate cere să furnizeze documente preexistente, de exemplu procesele verbale ale reuniunilor cartelului, chiar dacă aceste documente pot incrimina partea care le furnizează.

⁽³⁴⁾ A se vedea articolul 4 alineatul (2) litera (d) din mandatul consilierului-auditor.

⁽³⁵⁾ A se vedea nota de subsol nr. 33.

39. În cazul în care întâmpină dificultăți în a respecta termenul prevăzut pentru comunicarea răspunsurilor, destinatarul pot solicita extinderea acestuia. O cerere motivată în acest sens trebuie să fie formulată sau confirmată în scris (prin scrisoare sau e-mail), cu suficient timp înainte de expirarea termenului. În cazul în care Comisia consideră că cererea în cauză este întemeiată, se va acorda un interval de timp suplimentar (în funcție de complexitatea informațiilor cerute și de alți factori). Comisia poate, de asemenea, să convină cu destinatarul solicitării ca anumite părți din informațiile solicitate, care au o importanță deosebită sau sunt ușor accesibile pentru destinatar, să fie furnizate într-un termen mai scurt, acordându-se în schimb un interval de timp suplimentar pentru furnizarea celorlalte informații.
40. Atunci când destinatarul unei decizii de solicitare de informații adoptată în temeiul articolului 18 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 nu este în măsură să rezolve problemele legate de respectarea termenului prin procedura descrisă mai sus, acesta poate sesiza în acest sens consilierul-auditor. O astfel de sesizare ar trebui făcută în timp util, înainte de expirarea termenului stabilit inițial⁽³⁶⁾. Consilierul-auditor ia o decizie privind acordarea sau nu a unei prelungiri a termenului, ținând seama de lungimea și de complexitatea solicitării de informații și de cerințele investigației.

2.5.4. Confidențialitatea

41. În scrisoarea de însoțire a solicitării de informații, se solicită, de asemenea, destinatarului să indice dacă acesta consideră că informațiile furnizate în răspuns sunt confidențiale sau nu. Dacă este vorba de informații confidențiale, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare, destinatarul trebuie să aducă argumente în sprijinul cererii sale de protejare a confidențialității pentru fiecare dintre informațiile furnizate și trebuie să comunice o versiune neconfidențială a informațiilor respective. O astfel de versiune neconfidențială trebuie să fie furnizată în același format ca și informațiile confidențiale, înlocuind pasajele eliminate cu rezumate ale acestora. Cu excepția cazului în care s-a convenit altfel, o versiune neconfidențială ar trebui să fie furnizată în același timp cu originalul. În cazul în care întreprinderile nu respectă aceste cerințe, Comisia poate presupune că documentele sau declarațiile în cauză nu conțin informații confidențiale în conformitate cu articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul de punere în aplicare.

2.5.5. Reuniuni și alte contacte cu părțile și cu terții

42. În timpul etapei de investigare, Direcția Generală Concurență poate organiza reuniuni (sau poate purta convorbiri telefonice) cu părțile care fac obiectul procedurii, cu reclamantul sau cu terții. În special, va organiza reuniuni de analiză a situației curente sau poate organiza reuniuni tripartite, astfel cum se menționează la punctele 2.9 și 2.10 de mai jos.
43. În cazul în care o reuniune are loc la cererea părților, a reclamantilor sau a terților, aceștia trebuie să comunice, ca regulă generală, în prealabil, o ordine de zi cu subiectele care să fie discutate în cadrul reuniunii, precum și o notă sau o prezentare care să abordeze aceste aspecte mai în detaliu. În urma convorbirilor telefonice sau a reuniunilor privind chestiunile de fond, părțile, reclamantul sau terții pot prezenta în scris argumente în sprijinul declarațiilor sau prezentărilor lor.
44. Orice document scris elaborat de către întreprinderile participante la o reuniune care este comunicat Direcției Generale Concurență va fi inclus în dosar. În cazul în care se decide continuarea investigării cazului, o versiune neconfidențială a acestor documente, împreună cu o notă succintă elaborată de Direcția Generală Concurență, va fi pusă la dispoziția părților care fac obiectul investigației în momentul în care li se acordă accesul la dosar. Sub rezerva eventualelor cereri de păstrare a anonimatului⁽³⁷⁾, această notă va menționa întreprinderea (întreprinderile) care a (au) participat la reuniune [sau care a (au) participat la convorbirea telefonică referitoare la chestiunile de fond], precum și data și tematica reuniunii (sau a convorbirii telefonice)⁽³⁸⁾. O astfel de notă succintă se va întocmi și atunci când reuniunea respectivă are loc la inițiativa Comisiei (de exemplu, în cazul reuniunilor de analiză a situației curente).

⁽³⁶⁾ A se vedea articolul 4 alineatul (2) litera (c) din mandatul consilierului-auditor.

⁽³⁷⁾ A se vedea punctul 143 de mai jos.

⁽³⁸⁾ Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică, de asemenea, reuniunilor de analiză a situației curente și reuniunilor tripartite (a se vedea secțiunea 2.10 de mai jos).

45. Comisia poate, în urma unei reuniuni sau a unui alt contact informal cu părțile, cu reclamantul sau cu terții, să le ceară acestora să furnizeze informații în scris, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, sau să îi invite să dea o declarație în conformitate cu articolul 19 din regulamentul respectiv.

2.5.6. Competența de a lua declarații (interviuri)

46. Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și Regulamentul de punere în aplicare stabilesc o procedură specifică pentru luarea de declarații de la persoanele fizice sau juridice care pot fi în posesia unor informații utile privind presupusa încălcare a articolelor 101 și 102 din TFUE [a se vedea articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și articolul 3 din Regulamentul de punere în aplicare] ⁽³⁹⁾.
47. Comisia poate, în cadrul acestei proceduri, să intervieveze prin orice mijloc, de exemplu prin telefon sau videoconferință, orice persoană fizică sau juridică care consimte să fie interviuată în scopul culegerii de informații privind obiectul investigației.
48. Înainte de a lua astfel de declarații, Direcția Generală Concurență informează persoana interviuată cu privire la temeiul juridic al interviului, la natura sa voluntară și la dreptul persoanei interviuate de a consulta un avocat. Direcția Generală Concurență informează, de asemenea, persoana interviuată cu privire la scopul interviului și la intenția sa de a îl înregistra. În practică, acest lucru se va realiza prin furnizarea unui document care explică procedura și care trebuie semnat de persoana interviuată. Pentru o mai mare acuratețe a declarațiilor, o copie a oricărei înregistrări va fi pusă în scurt timp la dispoziția persoanei interviuate în vederea aprobării.
49. Procedura pentru luarea de declarații în temeiul articolului 19 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și al articolului 3 din Regulamentul de punere în aplicare nu se aplică decât în cazul în care persoana interviuată și Direcția Generală Concurență convin în mod expres că discuțiile vor fi înregistrate cu titlu de interviu formal, conform articolului 19. Este responsabilitatea Comisiei să hotărască data la care propune desfășurarea interviurilor. O parte poate, cu toate acestea, să înainteze o cerere Direcției Generale Concurență prin care solicită ca declarația sa să fie înregistrată ca interviu. O astfel de cerere va fi, în principiu, acceptată, cu condiția respectării necesităților și cerințelor legate de buna desfășurare a investigației.

2.6. Inspecții

50. În contextul unei investigații, Comisia are competența de a efectua inspecții la sediul unei întreprinderi și, în anumite cazuri, în alte incinte ale acesteia, inclusiv în incinte private. Practica Comisiei cu privire la inspecțiile desfășurate la sediul unei întreprinderi este descrisă în prezent într-o notă explicativă disponibilă pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență ⁽⁴⁰⁾.

2.7. Secretul profesional în relația avocat-client

51. Conform jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene ⁽⁴¹⁾, ale cărei principale caracteristici sunt rezumate în cele ce urmează, anumite comunicări dintre avocați și clienți pot, sub rezerva îndeplinirii

⁽³⁹⁾ Această competență de a lua declarații în temeiul articolului 19 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 ar trebui să fie diferențiată de competența Comisiei de a cere, în timpul unei inspecții, oricărui reprezentant sau membru al personalului întreprinderii sau asociației de întreprinderi, explicații cu privire la faptele sau documentele legate de obiectul și scopul inspecției și de a înregistra răspunsurile acestora, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

⁽⁴⁰⁾ A se vedea: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/legislation.html>

⁽⁴¹⁾ Excluderea anumitor comunicări dintre avocați și clienții din competențele de investigare ale Comisiei rezultă din principiile generale de drept comune legislațiilor statelor membre, astfel cum au fost clarificate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene: cauza 155/79, *AM&S Europe Limited/Comisia* (denumită în continuare „AM&S”), Rec., 1982, p. 1575; Ordonanța din cauza T-30/89, *Hilti/Comisia* (denumită în continuare „Hilti”), Rec., 1990, p. II-163; cauzele conexe T-125/03 și T-253/03 *Akzo Nobel Chemicals și Akcros Chemicals/Comisia* (denumită în continuare „Akzo”), Rep., 2007, p. II-3523, astfel cum au fost confirmate de cauza C-550/07 P, *Akzo Nobel Chemicals și Akcros Chemicals/Comisia*, hotărârea din 14 septembrie 2010.

unor condiții stricte, să fie protejate în temeiul secretului profesional („LPP”) și, prin urmare, pot fi confidențiale pentru Comisie, ca excepție de la competențele acesteia de investigație și de examinare a documentelor ⁽⁴²⁾. Comunicările dintre avocați și clienți sunt protejate de secretul profesional cu condiția ca acestea să fie efectuate în scopul și în interesul exercitării dreptului la apărare al clientului în cadrul procedurilor în materie de concurență și ca acestea să provină de la avocați independenți ⁽⁴³⁾.

52. Este obligația întreprinderii care solicită protecția confidențialității unui anumit document în temeiul secretului profesional să îi prezinte Comisiei o justificare adecvată și elementele relevante pentru a aduce argumente în sprijinul cererii sale, fără să trebuiască însă să divulge conținutul acestor documente ⁽⁴⁴⁾. Întreprinderea trebuie să transmită versiuni ale documentului din care au fost extrase părțile a căror confidențialitate este protejată în temeiul secretului profesional. În cazul în care consideră că i-nu au fost furnizate astfel de probe, Comisia poate ordona prezentarea documentului în cauză și, dacă este necesar, poate aplica întreprinderii amenzi sau penalități cominatorii pentru refuzul său fie de a furniza astfel de probe suplimentare necesare, fie de a prezenta documentul contestat ⁽⁴⁵⁾.
53. În multe cazuri, o simplă examinare sumară, de către reprezentanții oficiali ai Comisiei, în general în timpul unei inspecții, a prezentării generale a documentului, a antetului, titlului sau a altor caracteristici superficiale ale unui document le va permite acestora să confirme sau nu acuratețea justificărilor prezentate de întreprindere. Cu toate acestea, o întreprindere are dreptul să refuze reprezentanților oficiali ai Comisiei să examineze, chiar și sumar, un document, cu condiția să motiveze în mod corespunzător de ce o astfel de examinare sumară ar fi imposibilă fără a dezvălui conținutul documentului ⁽⁴⁶⁾.
54. Atunci când, în cursul unei inspecții, reprezentanții oficiali ai Comisiei consideră că întreprinderea (i) nu și-a justificat cererea ca documentul în cauză să fie protejat de secretul profesional, (ii) a invocat doar motive care, în conformitate cu jurisprudența, nu pot justifica o astfel de protecție, sau (iii) se bazează pe afirmații factuale care sunt, în mod vădit, eronate, reprezentanții oficiali ai Comisiei au dreptul să citească imediat conținutul documentului și să facă o copie după acesta (fără să se recurgă

⁽⁴²⁾ Curtea de Justiție a Uniunii Europene a considerat că protecția confidențialității comunicărilor dintre avocați și clienți este un corolar esențial al exercitării depline a dreptului la apărare (AM&S, punctele 18 și 23). În orice caz, principiul secretului profesional în relația avocat-client nu împiedică un client să divulge comunicările scrise dintre acesta și avocatul său în cazul în care consideră că este în interesul său să facă acest lucru (AM&S, punctul 28).

⁽⁴³⁾ AM&S, punctele 21, 22 și 27. Conform jurisprudenței, domeniul material de aplicare a protecției secretului profesional în relația avocat-client include, de asemenea, pe lângă comunicările scrise cu un avocat independent în scopul exercitării dreptului la apărare al clientului: (i) note interne difuzate în cadrul unei întreprinderi, limitate la raportarea textului sau a conținutului comunicărilor cu avocați independenți care conțin sfaturi juridice (Hilti, punctele 13, 16 și 18); și (ii) documente pregătitoare, elaborate de către client, chiar dacă nu sunt transmise unui avocat sau nu sunt create cu scopul de a fi trimise în mod fizic unui avocat, cu condiția că acestea să fi fost elaborate exclusiv cu scopul de a solicita consultanță juridică din partea unui avocat în exercitarea dreptului la apărare (Akzo, punctele 120-123). În ceea ce privește sfera personală de aplicare a protecției secretului profesional în relația avocat-client, aceasta se aplică doar în măsura în care avocatul este independent (adică nu este legat de clientul său printr-un raport de muncă); avocații interni sunt în mod explicit excluși din sfera de aplicare a protecției secretului profesional în relația avocat-client, indiferent de apartenența lor la un barou sau la o asociație de avocați sau de supunerea lor la disciplina și deontologia profesională sau la o formă de protecție conform dreptului intern: AM&S, punctele 21, 22, 24 și 27; Akzo, punctele 166-168; poziție confirmată de CEJ în hotărârea sa din 14 septembrie 2010, cauza C-550/07 P, punctele 44-51. În plus, conform jurisprudenței, protecția secretului profesional în relația avocat-client se aplică numai avocaților care au dreptul de a-și exercita profesia în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, indiferent de țara în care trăiește clientul (AM&S, punctele 25 și 26), și nu se extinde la alți consilieri profesioniști, cum ar fi avocații din domeniul brevetelor, contabilii, etc. În cele din urmă, se observă că protecția secretului profesional în relația avocat-client include, în principiu, comunicările scrise care au circulat după inițierea procedurii administrative, care pot duce la adoptarea unei decizii privind aplicarea articolelor 101 și/sau 102 din TFUE sau la o decizie de impunere a unei sancțiuni pecuniare asupra întreprinderii; această protecție poate, de asemenea, să se extindă la comunicările scrise anterioare, efectuate în scopul exercitării dreptului la apărare și care au o legătură cu obiectul acestei proceduri (AM&S, punctul 23).

⁽⁴⁴⁾ Prin urmare, simplul fapt că o întreprindere cere protejarea confidențialității unui document în temeiul secretului profesional în relația avocat-client nu este suficient pentru a împiedica Comisia să citească documentul respectiv în cazul în care întreprinderea nu prezintă elemente relevante în acest sens (Akzo, punctul 80; a se vedea mai jos). Pentru a-și justifica cererea, întreprinderea în cauză poate, în special, să informeze Direcția Generală Concurență cu privire la autorul documentului și la identitatea destinatarului, să explice îndatoririle și responsabilitățile fiecăruia și să se refere la obiectivul și la contextul în care a fost elaborat documentul. În mod similar, aceasta poate specifica, de asemenea, contextul în care a fost găsit documentul, modul în care a fost clasat și orice alt document conex (Akzo, punctul 80).

⁽⁴⁵⁾ AM&S, punctele 29-31. Întreprinderea poate ulterior să introducă o acțiune în anulare împotriva unei astfel de decizii, dacă este cazul, împreună cu o cerere de adoptare a unor măsuri provizorii (AM&S, punctul 32; a se vedea mai jos).

⁽⁴⁶⁾ Akzo, punctele 81 și 82.

la procedura plicului sigilat). Cu toate acestea, în cazul în care, în cursul unei inspecții, reprezentanții oficiali ai Comisiei consideră că elementele prezentate de întreprindere nu sunt de natură să demonstreze că documentul în cauză este protejat în temeiul secretului profesional, astfel cum este definit de jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în special în cazul în care întreprinderea în cauză refuză să permită reprezentanților oficiali ai Comisiei să examineze sumar un document, însă nu se poate exclude posibilitatea ca documentul să fie într-adevăr confidențial, reprezentanții oficiali pot pune o copie a documentului contestat într-un plic sigilat și îl pot duce la sediul Comisiei, în vederea unei rezolvări ulterioare a diferendului.

55. Întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi pot solicita consilierului-auditor să examineze cererile ca un document cerut de Comisie în aplicarea articolelor 18, 20 sau 21 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și la care nu s-a permis accesul Comisiei să fie protejat în temeiul secretului profesional, în sensul jurisprudenței, în cazul în care întreprinderea nu a reușit să soluționeze problema cu Direcția Generală Concurență⁽⁴⁷⁾. Întreprinderea care depune cererea poate sesiza în acest sens consilierul-auditor în cazul în care este de acord ca acesta să vadă informațiile a căror confidențialitate pretinde că ar trebui protejată în temeiul secretului profesional, precum și orice alt element care i-ar fi necesar consilierului-auditor pentru a putea lua o decizie. Fără să dezvăluie conținutul potențial confidențial al informațiilor, consilierul-auditor comunică directorului responsabil și întreprinderii sau asociației de întreprinderi în cauză punctul său de vedere preliminar și poate lua măsurile adecvate pentru a promova o soluționare reciproc acceptabilă.
56. În cazul în care nu se ajunge la o soluționare, consilierul-auditor poate adresa o recomandare motivată membrului competent al Comisiei, fără să dezvăluie conținutul potențial confidențial al documentului. Partea care a depus cererea respectivă primește o copie a acestei recomandări. În cazul în care problema nu poate fi soluționată în acest mod, Comisia va reexamina cererea și, dacă este cazul, poate adopta o decizie de respingere a acesteia.
57. În cazurile în care întreprinderea a cerut protejarea confidențialității în temeiul secretului profesional și a furnizat argumente în sprijinul cererii sale, Comisia [cu excepția consilierului-auditor în cazul în care a fost sesizat în legătură cu cererea în temeiul articolului 4 alineatul (2) litera (a) din mandatul consilierului-auditor] nu poate lua cunoștință de conținutul documentului înainte să adopte o decizie prin care respinge cererea respectivă și înainte să permită întreprinderii în cauză să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Astfel, în cazul în care societatea introduce o acțiune în anulare și solicită adoptarea unor măsuri provizorii în termenul indicat, Comisia nu deschide plicul sigilat și nu citește documentele până când Curtea de Justiție a Uniunii Europene nu se va fi pronunțat în legătură cu această cerere de măsuri provizorii⁽⁴⁸⁾.
58. Întreprinderilor care depun cereri de protecție a confidențialității în temeiul secretului profesional care sunt, în mod vădit, nefondate doar pentru a câștiga timp sau care se opun, fără a avea o justificare obiectivă, examinării, chiar și sumare, a documentelor lor în cursul unei investigații, li se pot aplica amenzi în temeiul articolului 23 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 în cazul în care sunt întrunite celelalte condiții prevăzute la acest articol. De asemenea, un astfel de comportament poate fi considerat ca reprezentând circumstanțe agravante în cadrul oricărei decizii de aplicare a unei amenzi pentru încălcarea articolelor 101 și/sau 102 din TFUE⁽⁴⁹⁾.

2.8. Schimbul de informații între autoritățile în domeniul concurenței

59. În contextul unei investigații, Comisia poate, de asemenea, face schimb de informații cu autoritățile naționale în domeniul concurenței, în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Practicile Comisiei în legătură cu aceste schimburi sunt descrise în prezent în Comunicarea Comisiei privind cooperarea în cadrul Rețelei autorităților de concurență⁽⁵⁰⁾.

2.9. Reuniunile de analiză a situației curente

60. Pe toată durata procedurii, Direcția Generală Concurență depune toate eforturile pentru a oferi părților care fac obiectul procedurii, din proprie inițiativă sau la cererea acestora, posibilitatea de a participa la discuții deschise și sincere – având în vedere stadiul investigației – și de a-și face cunoscut punctul de vedere.

⁽⁴⁷⁾ A se vedea articolul 4 alineatul (2) litera (a) din mandatul consilierului-auditor.

⁽⁴⁸⁾ Astfel, Comisia va aștepta până la expirarea termenului pentru introducerea unei acțiuni împotriva deciziei de respingere a cererii înainte de a citi conținutul documentului contestat. Cu toate acestea, având în vedere că o astfel de acțiune nu are efect suspensiv, este responsabilitatea întreprinderii în cauză să depună imediat o cerere de măsuri provizorii prin care să obțină suspendarea hotărârii care respinge cererea de protejare a secretului profesional.

⁽⁴⁹⁾ Akzo, punctul 89.

⁽⁵⁰⁾ JO C 101, 27.4.2004, p. 43.

61. În acest sens, Comisia va propune organizarea de reuniuni de analiză a situației curente în anumite etape ale procedurii. Aceste reuniuni de analiză a situației curente, la care participarea părților este complet facultativă, pot contribui la calitatea și eficiența procesului de luare a deciziilor și la asigurarea transparenței și comunicării între Direcția Generală Concurență și părțile implicate, în special pentru a le informa cu privire la stadiul procedurii în momente-cheie ale acesteia. Organizarea de reuniuni de analiză a situației curente va fi propusă numai părților care fac obiectul investigației, nu și reclamantului [cu excepția cazului în care Comisia a inițiat procedura în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și intenționează să informeze reclamantul că va respinge plângerea printr-o scrisoare oficială, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare], și nici părților terțe. În cazul în care mai multe părți fac obiectul investigației, va fi propusă organizarea unor reuniuni de analiză a situației curente fiecărei părți separat. În cazul procedurilor privind cartelurile, va fi propusă organizarea unei reuniuni de analiză a situației curente, astfel cum se prevede la punctul 65.

2.9.1. *Formatul reuniunilor de analiză a situației curente*

62. Reuniunile de analiză a situației curente sunt, în principiu, organizate la sediul Comisiei, dar dacă este cazul, acestea pot avea loc, de asemenea, prin telefon sau videoconferință. De obicei, reprezentanții conducerii la nivel înalt a Direcției Generale Concurență (un director sau directorul general adjunct) prezidează reuniunea. Cu toate acestea, în cazurile în care sunt implicate mai multe părți, reuniunea poate fi prezidată de către șeful de unitate responsabil.

2.9.2. *Calendarul reuniunilor de analiză a situației curente*

63. Direcția Generală Concurență va propune organizarea mai multor reuniuni de analiză a situației curente în etape-cheie ale cazului, care corespund, în principiu (de obicei însă, nu și în contextul procedurii în cazurile de cartel), următoarelor evenimente:

1. La scurt timp după inițierea procedurii: Direcția Generală Concurență va informa părțile care fac obiectul acestei proceduri cu privire la aspectele identificate în această etapă și la sfera preconizată a investigației. Această reuniune oferă părților posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la problemele identificate într-un stadiu incipient și poate contribui, de asemenea, la sprijinirea Direcției Generale Concurență în luarea deciziilor cu privire la cadrul adecvat pentru continuarea investigației sale. Reuniunea poate fi, totodată, o ocazie pentru a purta discuții cu părțile cu privire la eventualele derogări privind regimul lingvistic care pot fi oportune pentru buna desfășurare a investigației. Direcția Generală Concurență va indica, în principiu, în această fază, un calendar orientativ al investigației. Acest calendar orientativ va fi actualizat, dacă este cazul, la următoarele reuniuni de analiză a situației curente.
  2. Într-un stadiu suficient de avansat al investigației: această reuniune oferă părților care fac obiectul procedurii posibilitatea de a înțelege concluziile preliminare ale Comisiei privind statutul cazului în urma investigației sale și privind preocupările în materie de concurență care au fost identificate. Reuniunea poate fi, de asemenea, o ocazie pentru Direcția Generală Concurență și pentru părți de a clarifica anumite chestiuni și fapte relevante pentru rezultatul investigației.
64. În cazul în care este adresată părților o comunicare privind obiecțiunile, acestora li se va propune, de asemenea, organizarea unei reuniuni de analiză a situației curente după ce au răspuns la comunicarea privind obiecțiunile sau după audiere, în cazul în care se organizează o astfel de audiere: în cadrul acestei reuniuni, părțile sunt, în principiu, informate cu privire la concluziile preliminare ale Comisiei cu privire la demersul pe care intenționează să îl urmeze în cazul investigației.
65. În contextul procedurilor în cazurile de cartel, se va propune organizarea unei reuniuni de analiză a situației curente după audiere. În plus, se va propune organizarea a două reuniuni specifice de analiză a situației curente, pe de o parte, în contextul procedurilor care duc la adoptarea unor decizii privind angajamentele (a se vedea secțiunea 4 de mai jos) și, pe de altă parte, destinate reclamantilor, atunci când Comisia a inițiat procedura în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și intenționează să informeze reclamantul că va respinge plângerea printr-o scrisoare oficială, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare (a se vedea secțiunea 5 de mai jos).
66. Reuniunile de analiză a situației curente nu împiedică în niciun fel purtarea de discuții între părți, reclamant și terți și Direcția Generală Concurență pe fondul cazului sau privind aspecte legate de calendarul investigației, și cu alte ocazii în cursul procedurii, după caz.

2.10. Reuniuni tripartite

67. În plus față de reuniunile bilaterale dintre Direcția Generală Concurență și fiecare dintre părți, de exemplu reuniunile de analiză a situației curente, Comisia poate decide, în mod excepțional, să invite părțile care fac obiectul procedurii, și, eventual, și reclamantul și/sau părțile terțe, la o așa-numită reuniune tripartită. O astfel de reuniune va fi organizată în cazul în care Direcția Generală Concurență consideră că este în interesul investigației să fie făcute cunoscute, în cadrul unei singure reuniuni, punctele de vedere ale tuturor părților privind elementele factuale ale cazului sau pentru a verifica exactitatea acestora. O asemenea reuniune ar putea fi utilă pentru investigație, spre exemplu, în cazul în care au fost prezentate două sau mai multe puncte de vedere sau informații contradictorii cu privire la datele sau elementele de probă esențiale.
68. Orice reuniune tripartită are loc, în principiu, la inițiativa Comisiei și pe bază voluntară. Reuniunile tripartite sunt, în general, prezidate de reprezentanții conducerii la nivel înalt a Direcției Generale Concurență (un director sau directorul general adjunct). O reuniune tripartită nu poate să se substituie unei audieri formale.
69. În cazul organizării de reuniuni tripartite, acestea ar trebui să fie organizate cât mai devreme posibil în cadrul etapei de investigare (după inițierea procedurii și înainte de emiterea unei eventuale comunicări privind obiecțiunile) pentru a ajuta Comisia să ajungă la o concluzie în ceea ce privește aspectele de fond înainte să ia o decizie privind oportunitatea emiterii unei comunicări privind obiecțiunile, deși nu este exclusă posibilitatea organizării unor astfel de reuniuni, în anumite cazuri, și după emiterea comunicării privind obiecțiunile. Reuniunile tripartite ar trebui să fie pregătite pe baza unei ordini de zi stabilite de Direcția Generală Concurență după consultarea tuturor părților care au acceptat să participe la reuniune. Pregătirea reuniunii poate include un schimb de documente neconfidențiale între părțile participante, cu suficient timp înainte de organizarea acesteia.

2.11. Reuniuni cu comisarul sau cu directorul general

70. Constituie o practică obișnuită ca, la solicitarea părților, să se dea înalților funcționari care reprezintă părțile la procedură și reclamantului posibilitatea de a purta discuții privind cazul fie cu directorul general al DG Concurență sau cu directorul general adjunct pe probleme antitrust, fie, dacă este cazul, cu comisarul pentru concurență. Înalții funcționari pot fi însoțiți de consilierii lor pe probleme juridice și/sau economice.

2.12. Analiza contribuțiilor esențiale

71. Pentru a încuraja un schimb deschis de opinii, în cazul investigațiilor inițiate pe baza unei plângeri oficiale, Comisia va oferi părților la procedură, într-un stadiu incipient (cu excepția cazului în care se consideră că acest lucru ar putea aduce prejudicii rezultatului investigației) și, cel mai târziu, la scurt timp după inițierea procedurii, posibilitatea de a prezenta observații pe marginea versiunii neconfidențiale a plângerii⁽⁵¹⁾. Acest lucru nu este însă posibil în cazul în care plângerea este respinsă într-o etapă inițială fără a se efectua o investigație detaliată (de exemplu, pentru că nu există un „temei suficient pentru a acționa”, argument cunoscut și sub numele de „lipsă de interes pentru Uniunea Europeană”).
72. Accesul timpuriu al părților la plângere le poate permite acestora să furnizeze informații utile într-un stadiu incipient al procedurii și să faciliteze, astfel, examinarea cazului.
73. În mod similar, obiectivul Comisiei va fi acela de a oferi părților la procedură, la scurt timp după inițierea acesteia, posibilitatea de a revizui versiunile neconfidențiale ale altor „contribuții esențiale” care au fost deja transmise Comisiei. Printre acestea s-ar număra documentele importante transmise de reclamant sau de părțile terțe interesate, dar nu și, de exemplu, răspunsurile la solicitările de informații. După această etapă incipientă, alte astfel de documente nu vor fi divulgate decât părților, în cazul în care acest lucru este în interesul investigației și nu ar risca să încetinească în mod nejustificat derularea etapei de investigare. Comisia va respecta cererile motivate ale reclamantului sau ale părților terțe interesate privind nedivulgarea documentelor lor înainte de emiterea unei comunicări privind obiecțiunile atunci când aceștia sunt în mod legitim îngrijorați în ceea ce privește confidențialitatea documentelor lor, de exemplu în cazul în care se tem de represalii sau doresc să își protejeze secretele de afaceri.

⁽⁵¹⁾ O versiune neconfidențială a răspunsului la plângere al părții care face obiectul investigației poate fi, ulterior, pus la dispoziția reclamantului.

74. Examinarea contribuțiilor esențiale primite nu va avea loc în contextul procedurii în cazurile de cartel (a se vedea punctul 4 de mai sus).

2.13. Rezultate posibile ale etapei de investigare

75. De îndată ce Comisia a ajuns la o concluzie preliminară cu privire la principalele probleme ridicate de un anumit caz, pot fi avute în vedere diferite căi procedurale:
- Comisia poate decide să procedeze la adoptarea unei comunicări privind obiecțiunile, în vederea adoptării unei decizii de interzicere cu privire la toate sau unele dintre problemele identificate în momentul inițierii procedurii (a se vedea secțiunea 3 de mai jos).
  - Părțile care fac obiectul investigației pot să analizeze oportunitatea propunerii unor angajamente care să răspundă preocupărilor în materie de concurență evidențiate în cursul investigației sau cel puțin să își manifeste disponibilitatea de a se angaja în discuții cu privire la o astfel de posibilitate; în acest caz, Comisia poate hotărî să se angajeze în discuții în vederea luării unei decizii privind angajamentele (a se vedea secțiunea 4 de mai jos).
  - Comisia poate decide că nu există motive pentru continuarea procedurii cu privire la toate sau unele dintre părți și poate, prin urmare, să pună capăt procedurii. Dacă investigația a fost inițiată în baza unei plângeri, înainte de a-i pune capăt, Comisia dă reclamantului posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere (a se vedea secțiunea 5 privind respingerea plângerilor).
76. Atunci când hotărăște să încheie o investigație cu privire la una sau mai multe părți în cadrul unei proceduri care implică mai multe părți și face acest lucru într-un stadiu incipient, la scurt timp după inițierea oficială a procedurii, în principiu, Comisia nu notifică decizia sa numai părților în cauză, ci și, în acele cazuri în care inițierea procedurii a fost făcută publică, pe site-ul său internet și/sau printr-un comunicat de presă. Același lucru este valabil și în cazul în care procedura nu a fost inițiată în mod oficial, însă Comisia și-a făcut deja publică investigația (de exemplu, prin confirmarea faptului că au avut loc inspecții).

3. PROCEDURI CARE CONDUC LA O DECIZIE DE INTERZICERE

77. În cadrul procedurilor, o etapă importantă care poate duce la adoptarea unei decizii de interzicere este adoptarea unei comunicări privind obiecțiunile. Cu toate acestea, adoptarea unei comunicări privind obiecțiunile nu reprezintă o antepunere în legătură cu rezultatul final al investigației, existând însă posibilitatea ca o astfel de comunicare să conducă la încheierea cazului fără adoptarea unei decizii de interzicere sau a unei decizii privind angajamentele.

3.1. Dreptul de a fi audiat

78. Dreptul părților la procedură de a fi audiate înainte de luarea unei decizii finale care le-ar afecta în mod negativ interesele este un principiu fundamental al dreptului UE. Comisia s-a angajat să garanteze respectarea exercitării efective a dreptului de a fi audiat în cadrul procedurilor sale⁽⁵²⁾.
79. Consilierii-auditori au misiunea de a garanta exercitarea efectivă a drepturilor procedurale, în special a dreptului de a fi audiat, în cadrul procedurilor în domeniul concurenței⁽⁵³⁾. Consilierii-auditori își îndeplinesc sarcinile în deplină independență față de Direcția Generală Concurență, iar diferendele care apar între aceasta din urmă și oricare parte care face obiectul procedurii pot fi sesizate consilierului-auditor relevant în vederea soluționării.
80. Consilierul-auditor este implicat direct în toate etapele procedurii în materie de antitrust, mai ales în ceea ce privește organizarea și desfășurarea audierii, în cazul organizării unei astfel de audieri. După audiere și ținând cont de răspunsurile scrise ale părților la comunicarea privind obiecțiunile, consilierul-auditor prezintă un raport comisariatului pentru concurență referitor la audiere și la concluziile care se impun în urma acesteia. În plus, înainte de adoptarea unei decizii finale de către comisari în cadrul Colegiului, consilierul-auditor îi informează pe aceștia dacă a fost respectată sau nu exercitarea efectivă a drepturilor procedurale pe toată durata procedurii administrative. Raportul final este trimis părților la procedură, împreună cu decizia finală a Comisiei, și se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

⁽⁵²⁾ Articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Comisiei, menționat mai sus.

⁽⁵³⁾ Articolul 1 din mandatul consilierului-auditor.

3.1.1. Comunicarea privind obiecțiunile

81. Înainte de a adopta o decizie care ar afecta în mod negativ interesele unui destinatar, în special o decizie care constată o încălcare a articolelor 101 și 102 din TFUE și care cere imperativ încetarea acesteia [articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003] și/sau care impune amenzi [articolul 23 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003], Comisia va oferi părților la procedură posibilitatea de a fi audiate cu privire la aspectele la adresa cărora Comisia a formulat obiecțiuni ⁽⁵⁴⁾. Comisia va face acest lucru prin adoptarea unei comunicări privind obiecțiunile, care este notificată fiecăreia dintre părțile la procedură.

3.1.1.1. Scopul și conținutul comunicării privind obiecțiunile

82. Comunicarea privind obiecțiunile prezintă concluziile preliminare ale Comisiei cu privire la presupusa încălcare a articolelor 101 și/sau 102 din TFUE, în urma unei investigații amănunțite. Scopul său este de a informa părțile în cauză cu privire la obiecțiunile formulate împotriva lor, astfel încât să le permită acestora să își exercite dreptul la apărare în scris și pe cale orală (în cursul audierii). Comunicarea privind obiecțiunile constituie, așadar, o garanție procedurală esențială, prin care se asigură respectarea dreptului de a fi audiat. Părților în cauză li se vor furniza toate informațiile de care au nevoie pentru a se apăra în mod eficace și pentru a prezenta observații cu privire la acuzațiile formulate împotriva lor.

3.1.1.2. Posibila impunere de măsuri corective și argumentele părților

83. În cazul în care Comisia intenționează să impună părților măsuri corective, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, comunicarea privind obiecțiunile va indica măsurile corective avute în vedere care pot fi necesare pentru a pune capăt presupusei încălcări. Informațiile furnizate trebuie să fie suficient de detaliate pentru a permite părților să se aplece în ceea ce privește necesitatea și proporționalitatea măsurilor corective avute în vedere. În cazul în care sunt avute în vedere măsuri corective structurale, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, comunicarea privind obiecțiunile va preciza motivul pentru care nu există o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă sau motivele pentru care Comisia consideră că o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă ar fi mai oneroasă pentru întreprinderea în cauză decât o măsură corectivă structurală.

3.1.1.3. Posibila aplicare de amenzi și argumentele părților

84. Comunicarea privind obiecțiunile va indica în mod clar intenția Comisiei de a aplica sau nu amenzi întreprinderilor, în eventualitatea în care ar fi confirmate obiecțiunile formulate [articolul 23 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003]. Într-un astfel de caz, comunicarea privind obiecțiunile se va referi la principiile relevante stabilite în Orientările privind calcularea amenzilor ⁽⁵⁵⁾. În comunicarea privind obiecțiunile, Comisia va indica elementele de fapt și de drept esențiale care pot duce la aplicarea unei amenzi, de exemplu durata și gravitatea încălcării, precum și dacă încălcarea a fost comisă intenționat sau din neglijență. Comunicarea privind obiecțiunile va specifica, de asemenea, într-o manieră suficient de precisă, faptul că anumite elemente pot da naștere unor circumstanțe agravante și, în măsura posibilului, unor circumstanțe atenuante.
85. Deși nu are nicio obligație juridică în acest sens, pentru a asigura o mai mare transparență, Comisia va depune eforturi pentru a include în comunicarea privind obiecțiunile (pe baza informațiilor disponibile) alte aspecte relevante pentru calcularea ulterioară a amenzilor, inclusiv cifrele de vânzări relevante care trebuie luate în considerare și anul (anii) care va (vor) fi avut (avuți) în vedere pentru valoarea acestor vânzări. Astfel de informații pot fi furnizate părților și după comunicarea privind obiecțiunile. În ambele cazuri, părților li se va da posibilitatea să formuleze observații.
86. În cazul în care Comisia intenționează să se abată, în decizia sa finală, de la elementele de fapt sau de drept incluse în comunicarea privind obiecțiunile în dezavantajul uneia sau mai multora dintre părți sau în cazul în care Comisia intenționează să țină seama de probe incriminatorii suplimentare, părții sau părților în cauză li se va da întotdeauna posibilitatea de a-și face cunoscute punctele de vedere cu privire la acest subiect într-un mod corespunzător.

⁽⁵⁴⁾ Articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

⁽⁵⁵⁾ Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 (JO C 210, 1.9.2006, p. 2).

87. În comunicarea privind obiecțiunile, Comisia va informa, de asemenea, părțile că, în cazuri excepționale, poate să țină seama, în urma unei cereri în acest sens, de imposibilitatea întreprinderii de a plăti și poate reduce sau anula amenda care ar putea fi altfel aplicată părții respective în cazul în care amenda respectivă ar periclita iremediabil viabilitatea economică a întreprinderii, în conformitate cu punctul 35 din Orientările privind calcularea amenzilor ⁽⁵⁶⁾.
88. Întreprinderile care depun o astfel de cerere ar trebui să fie pregătite să furnizeze informații financiare detaliate și actualizate pentru a-și fundamenta cererea. De obicei, Direcția Generală Concurență ține legătura cu părțile pentru a culege informații suplimentare și/sau pentru a clarifica informațiile obținute, ceea ce va permite părților să aducă și alte informații pertinente la cunoștința Comisiei. Atunci când evaluează cererea unei întreprinderi în care se invocă imposibilitatea acesteia de a plăti, Comisia analizează în special situațiile financiare ale întreprinderii în anii precedenți și previziunile pentru anul în curs și anii următori, ratele care măsoară puterea financiară, rentabilitatea, solvabilitatea și lichiditățile, precum și relațiile întreprinderii cu partenerii financiari externi și cu acționarii. Comisia examinează, de asemenea, contextul social și economic specific al fiecărei întreprinderi și evaluează în ce măsură amenda ar putea determina o depreciere importantă a valorii activelor sale ⁽⁵⁷⁾.
89. Această analiză a situației financiare are loc pentru toate întreprinderile care au depus o cerere privind imposibilitatea de a plăti, cu puțin timp înainte de adoptarea deciziei și pe baza unor informații actualizate, indiferent de momentul în care a fost depusă cererea.
90. Părțile pot, de asemenea, să prezinte, în cadrul audierii, argumente cu privire la aspectele care pot fi importante în eventualitatea aplicării unor amenzi ⁽⁵⁸⁾.

3.1.1.4. Transparență

91. Pentru a asigura o mai mare transparență a procedurii, Comisia va publica, ca regulă generală, un comunicat de presă privind elementele esențiale ale comunicării privind obiecțiunile, la scurt timp după primirea acesteia de către destinatari. Acest comunicat de presă va specifica în mod explicit faptul că respectiva comunicare privind obiecțiunile nu se antepun în legătură cu rezultatul final al procedurii, după audierea părților.

3.1.2. Accesul la dosar

92. Destinatarii comunicării privind obiecțiunile li se permite accesul la dosarul Comisiei, în conformitate cu articolul 27 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și cu articolele 15 și 16 din Regulamentul de punere în aplicare, astfel încât să aibă posibilitatea să își exprime în mod eficace punctele de vedere cu privire la concluziile preliminare formulate de Comisie în comunicarea sa privind obiecțiunile.
93. Aspectele practice ale accesului la dosar, precum și indicațiile detaliate privind tipul de documente care vor fi accesibile și aspectele de protecție a confidențialității fac obiectul unei comunicări separate privind accesul la dosar ⁽⁵⁹⁾. Acordarea accesului la dosarul Comisiei este, în primul rând, responsabilitatea Direcției Generale Concurență. Consilierii-auditori vor soluționa diferendele dintre părți, furnizorii informațiilor și Direcția Generală Concurență legate de accesul la informațiile din dosarul Comisiei în conformitate cu Comunicarea privind accesul la dosar, precum și cu normele și principiile aplicabile prevăzute de jurisprudența în materie. Accesul la declarațiile întreprinderilor în cazurile de cartel și în procedurile de tranzacție ⁽⁶⁰⁾ este reglementat de norme speciale.
94. Accesul eficient la dosar depinde, în mare măsură, de cooperarea dintre părți și alte întreprinderi care au furnizat informațiile incluse în dosar. Astfel cum se menționează la punctul 41 de mai sus, furnizorii de informații trebuie, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare, să își motiveze cererea de protecție a confidențialității și să comunice o versiune neconfidențială a informațiilor. O astfel de versiune neconfidențială trebuie să fie furnizată în același format cu informațiile confidențiale, înlocuindu-se pasajele eliminate cu rezumate ale acestora. Cu excepția cazului în care s-a convenit altfel, versiunea neconfidențială ar trebui să fie furnizată simultan cu documentul original. În cazul imposibilității de a furniza o versiune neconfidențială, se poate presupune că documentele nu conțin informații confidențiale ⁽⁶¹⁾.

⁽⁵⁶⁾ A se vedea nota de subsol nr. 55.

⁽⁵⁷⁾ A se vedea Nota SEC(2010) 737/2 din 12 iunie 2010.

⁽⁵⁸⁾ A se vedea punctul 107 de mai jos.

⁽⁵⁹⁾ Comunicare privind regulile de acces la dosarul Comisiei, menționat mai sus.

⁽⁶⁰⁾ Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (menționată mai sus), punctele 31-35 și Comunicarea Comisiei în ceea ce privește desfășurarea procedurii de tranzacție (menționată mai sus), punctele 35-40.

⁽⁶¹⁾ A se vedea articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul de punere în aplicare.

3.1.3. Proceduri pentru facilitarea schimbului de informații confidențiale între părțile la procedură

95. În plus față de posibilitățile descrise în Comunicarea privind accesul la dosar, se poate recurge la alte două proceduri pentru a ușura sarcina întocmirii unor versiuni neconfidențiale ale documentelor comunicate: divulgarea negociată către un cerc restrâns de persoane și procedura camerei de date.
96. În primul rând, Direcția Generală Concurență poate accepta, în anumite cazuri, în special cele în care este vorba de un dosar foarte voluminos, faptul că părțile convin în mod voluntar să recurgă la procedura divulgării negociate. În cadrul acestei proceduri, partea care are drept de acces la dosar convine în mod bilateral cu furnizorii de informații care solicită păstrarea confidențialității documentelor lor să primească toate sau o parte din informațiile pe care aceștia din urmă le-au furnizat Comisiei, inclusiv informațiile confidențiale. Partea căreia i s-a acordat accesul la dosar limitează accesul la informații la un cerc restrâns de persoane (care urmează a fi stabilite de către părți de la caz la caz, în baza unei cereri în acest sens, sub supravegherea Direcției Generale Concurență). În măsura în care un astfel de acces negociat la dosar ar însemna limitarea dreptului unei părți de a avea acces la dosarul de investigație, respectiva parte trebuie să renunțe la dreptul său de acces la dosar față de Comisie. În principiu, partea în cauză ar primi informațiile care fac obiectul procedurii de divulgare negociată direct de la furnizorul de informații. Cu toate acestea, în cazul în care informațiile care fac obiectul unui astfel de acord ar putea, în mod excepțional, să fie furnizate cercului restrâns de persoane de către Comisie, furnizorii informațiilor trebuie să renunțe la drepturile lor de confidențialitate față de Comisie.
97. În al doilea rând, Direcția Generală Concurență poate organiza așa-numita procedură a „camerei de date”. Această procedură este, de regulă, utilizată pentru divulgarea de date cantitative relevante pentru analiza econometrică. În cadrul acestei proceduri, o parte din dosar, inclusiv informațiile confidențiale, este adusă într-o cameră, la sediul Comisiei („camera de date”). Dreptul de acces la camera de date este acordat unui grup restrâns de persoane, respectiv consilierului juridic extern și/sau consilierilor economici ai părții (denumiți în mod colectiv „consilieri”), sub supravegherea unui reprezentant oficial al Comisiei. Consilierii pot utiliza informațiile conținute în camera de date în vederea apărării clientului lor, dar nu au voie să divulge informații confidențiale clienților lor. Camera de date este echipată cu mai multe stații de lucru PC și cu programele informatice necesare (și, dacă este cazul, cu seturile de date necesare și un registru al analizelor regresive utilizate pentru a susține cazul Comisiei). Nu există conexiune la rețea și nu este permisă nicio comunicare cu exteriorul. Consilierii au voie să rămână în camera de date în timpul orelor normale de lucru și, dacă este nevoie, dreptul de acces poate fi acordat pentru mai multe zile. Consilierilor li se interzice în mod strict să facă copii, să ia notițe sau să facă rezumate după documentele respective; de asemenea, consilierii nu pot scoate din „camera de date” decât un raport final, care trebuie verificat de către echipa responsabilă de caz, pentru a se asigura că acesta nu conține informații confidențiale. Fiecare consilier va semna un acord de confidențialitate și i se vor prezenta condițiile de acces special la „camera de date” înainte să intre în camera respectivă. În măsura în care utilizarea unei astfel de proceduri a „camerei de date” ar restrânge dreptul unei părți de a avea acces deplin la dosarul de investigație, se aplică garanțiile procedurale prevăzute la articolul 8 din mandatul consilierului-auditor.
98. Consilierul-auditor poate decide, în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) din mandatul consilierului-auditor, ca procedura camerei de date să fie folosită în acele cazuri limitate în care accesul la anumite informații confidențiale este indispensabil pentru dreptul la apărare al unei părți și atunci când consilierul-auditor consideră că, în ansamblu, conflictul dintre respectarea confidențialității și dreptul la apărare este cel mai bine soluționat în acest mod. Consilierul-auditor nu ia o astfel de decizie în cazul în care consideră că respectiva cameră de date nu este adecvată și că accesul la informații ar trebui să fie acordat într-o formă diferită (de exemplu, printr-o versiune neconfidențială).

3.1.4. Răspunsul scris la comunicarea privind obiecțiunile

99. În temeiul articolului 27 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, Comisia dă destinatarilor comunicării privind obiecțiunile posibilitatea de a fi audiați cu privire la aspectele în privința cărora Comisia a formulat obiecțiuni. Răspunsul scris oferă părților care fac obiectul procedurii posibilitatea de a-și exprima punctele de vedere cu privire la obiecțiunile formulate de Comisie.
100. Termenul pentru răspunsul la comunicarea privind obiecțiunile va ține seama atât de timpul necesar pentru pregătirea documentelor, cât și de urgența cazului⁽⁶²⁾. Destinatarii comunicării privind

⁽⁶²⁾ A se vedea cauza T-44/00, *Mannesmannröhren-Werke AG/Comisia*, Rec., 2004, p. II-2223, punctul 65.

obiecțiunile au dreptul la un termen minim de patru săptămâni pentru a formula un răspuns în scris ⁽⁶³⁾. Un termen mai lung (în principiu, o perioadă de două luni, deși aceasta poate fi mai lungă sau mai scurtă, în funcție de circumstanțele cazului) va fi acordat de către Direcția Generală Concurență, ținând seama, *inter alia*, de următoarele elemente:

- dimensiunea și complexitatea dosarului (de exemplu, numărul de încălcări, durata presupusă a încălcării, dimensiunea și numărul de documente și/sau dimensiunea și complexitatea studiilor experților); și/sau
  - accesul prealabil la informații (de exemplu, contribuții esențiale, cereri de clemență) al destinatarului comunicării privind obiecțiunile care este autorul cererii; și/sau
  - orice alt obstacol obiectiv cu care se poate confrunta destinatarul comunicării privind obiecțiunile care este autorul cererii atunci când își transmite observațiile.
101. Un destinatar al unei comunicări privind obiecțiunile poate, în termenul inițial, să solicite o prelungire a termenului de răspuns printr-o cerere motivată adresată Direcției Generale Concurență cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului inițial. În cazul în care o astfel de prelungire nu este acordată sau în cazul în care destinatarul comunicării privind obiecțiunile nu este de acord cu prelungirea acordată, acesta poate sesiza consilierul-auditor în legătură cu acest aspect înainte de expirarea termenului inițial.
102. Termenul începe să curgă de la data la care a fost acordat accesul la principalele documente din dosar ⁽⁶⁴⁾. În special, termenele nu încep să curgă, în principiu, înainte ca destinatarului comunicării privind obiecțiunile să i se acorde acces la documentele care sunt accesibile doar la sediul Comisiei, de exemplu, la declarațiile întreprinderilor. Faptul că nu a fost acordat dreptul de acces la întregul dosar nu înseamnă automat că nu a început să curgă un termen ⁽⁶⁵⁾.
103. Atunci când dreptul la apărare o impune ⁽⁶⁶⁾ sau atunci când ar putea fi util, în opinia Comisiei, să se clarifice și mai mult elementele de fapt și de drept relevante pentru caz, Comisia poate oferi părților o copie a versiunii neconfidențiale (sau ale unor părți specifice ale acesteia) a răspunsurilor scrise ale altor părți la comunicarea privind obiecțiunile. Acest lucru ar trebui să se întâmple, în mod normal, înainte de audiere, astfel încât să se dea posibilitatea părților să prezinte, în cadrul audierii, observații la răspunsurile scrise. Comisia poate decide, de asemenea, să facă acest lucru în anumite cazuri cu privire la reclamanți și la părțile terțe admise. În cazul în care se acordă drept de acces la răspunsurile altor părți în virtutea respectării dreptului la apărare, părțile au, de asemenea, dreptul să dispună de un interval de timp suplimentar pentru a prezenta observații la aceste răspunsuri.

3.1.5. Drepturile reclamanților și ale persoanelor terțe interesate

104. Reclamanții sunt implicați îndeaproape în derularea procedurii. În conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare, aceștia au dreptul să primească o versiune neconfidențială a comunicării privind obiecțiunile, iar Comisia stabilește un termen în care reclamantul își poate face cunoscut punctul de vedere în scris. O cerere de prelungire a acestui termen poate fi făcută prin intermediul unei cereri motivate adresate Comisiei în timp util, înainte de expirarea termenului inițial. În cazul în care o astfel de cerere este respinsă sau dacă Direcția Generală Concurență și reclamantul nu sunt de acord cu privire la prelungirea solicitată, reclamantul poate sesiza consilierul-auditor prin intermediul unei cereri motivate ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶³⁾ Articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare. Pentru regula aplicabilă procedurilor de tranzacție, a se vedea articolul 10a din Regulamentul de punere în aplicare.

⁽⁶⁴⁾ În majoritatea cazurilor, părților li se va acorda drept de acces la întregul dosar prin intermediul unui CD-ROM care include toate documentele incluse în dosar.

⁽⁶⁵⁾ A se vedea cauza T-44/00, *Mannesmannröhren-Werke AG/Comisia*, Rec., 2004, p. II-2223, punctul 65. A se vedea, de asemenea, considerentul 15 din mandatul consilierului-auditor, care precizează: „În cazuri excepționale, consilierul-auditor poate suspenda curgerea termenului în care destinatarul unei comunicări privind obiecțiunile trebuie să răspundă la respectiva comunicare până la soluționarea diferendului privind accesul la dosar, în cazul în care destinatarul nu ar fi în măsură să comunice un răspuns în termenul stabilit, iar o prelungire a termenului nu ar fi o soluție adecvată în momentul respectiv.”

⁽⁶⁶⁾ A se vedea cauzele conexe T-191/98 și T-212/98-T-214/98, *Atlantic Container Line și alții/Comisia*, Rec., 2003, p. II-3275; cauza T-54/03 *Lafarge/Comisia*, Rep., 2008, p. II-120, punctele 69-73; cauza T-52/03 *Knauff/Comisia*, Rep., 2008, p. II-115, punctele 41-47, 67-79; cauza C-407/08 P *Knauff/Comisia*, hotărârea din 1 iulie 2010 (nepublicată încă), punctele 23-28.

⁽⁶⁷⁾ Articolul 9 alineatul (2) din mandatul consilierului-auditor.

105. În urma unei cereri în acest sens, Comisia audiază, de asemenea, alte persoane fizice sau juridice care pot demonstra un interes suficient în rezultatul procedurii, în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul de punere în aplicare. Consilierul-auditor decide dacă aceste persoane terțe sunt admise sau nu în cadrul procedurilor. Persoanele care au fost admise sunt informate în scris cu privire la natura și obiectul procedurii și Comisia stabilește un termen în care acestea își pot face cunoscute punctele de vedere în scris. O cerere de prelungire a acestui termen poate fi formulată prin intermediul unei cereri motivate adresate Direcției Generale Concurență în timp util, înainte de expirarea termenului inițial. În cazul în care o astfel de cerere este respinsă sau dacă Direcția Generală Concurență și partea terță admisă la proceduri nu sunt de acord cu privire la prelungirea solicitată, partea terță poate sesiza consilierul-auditor prin intermediul unei cereri motivate ⁽⁶⁸⁾.

3.1.6. Audierea orală

106. Fiecare parte căreia i-a fost adresată o comunicare privind obiecțiunile are dreptul să fie audiată. Audierea poate fi solicitată în termenul stabilit pentru răspunsul scris la comunicarea privind obiecțiunile.
107. Audierea permite părților să dezvolte oral argumentele pe care le-au expus în scris și să aducă completări, după caz, la probele scrise sau să informeze Comisia cu privire la alte aspecte care pot fi relevante. Audierea permite, de asemenea, părților să își prezinte argumentele cu privire la aspectele care pot fi importante în eventualitatea aplicării unor amenzi. Faptul că audierea nu este publică garantează faptul că toți participanții se pot exprima liber. Orice informație divulgată în timpul audierii este folosită numai în scopul desfășurării procedurilor judiciare și/sau administrative în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și nu este divulgată sau utilizată în niciun alt scop de către niciun participant la audiere. Această restricție se aplică și în ceea ce privește înregistrarea audierii, precum și cu privire la orice prezentare vizuală. În cazul în care informațiile divulgate în timpul audierii sunt utilizate în alt scop decât cel al desfășurării procedurilor judiciare și/sau administrative în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, în orice moment, cu implicarea unui consilier extern, Comisia poate semna incidentul baroului din care face parte consilierul în cauză, în vederea unei acțiuni disciplinare.
108. Având în vedere importanța audierii, este practica Direcției Generale Concurență să asigure prezența continuă în cadrul acesteia a conducerii la nivel înalt a Direcției Generale Concurență (a unui director sau a directorului general adjunct) și a echipei responsabile de caz, alcătuită din funcționarii Comisiei responsabili de investigație. Autoritățile de concurență ale statelor membre, echipa economistului-șef și serviciile asociate din cadrul Comisiei ⁽⁶⁹⁾, inclusiv Serviciul juridic, sunt, de asemenea, invitate să participe la audiere de către consilierul-auditor.

3.1.7. Comunicarea suplimentară privind obiecțiunile și scrisoarea de expunere a faptelor

109. În cazul în care, după emiterea comunicării privind obiecțiunile, sunt identificate noi elemente de probă pe care Comisia intenționează să le utilizeze sau în cazul în care Comisia intenționează să își modifice evaluarea juridică în detrimentul întreprinderilor în cauză, acestora li se dă posibilitatea să prezinte observații cu privire la aceste noi aspecte.
110. În cazul în care sunt formulate obiecțiuni suplimentare sau dacă se modifică natura intrinsecă a încălcării de care este acuzată o întreprindere ⁽⁷⁰⁾, Comisia notifică acest lucru părților printr-o comunicare suplimentară privind obiecțiunile. Înainte de a face acest lucru, părților li se propune, în principiu, organizarea unei reuniuni de analiză a situației curente. Se aplică normele privind stabilirea termenului pentru trimiterea răspunsului la o comunicare privind obiecțiunile (a se vedea mai sus), deși în acest context se stabilește, de regulă, un termen mai scurt.
111. În schimb, în cazul în care obiecțiunile formulate deja împotriva întreprinderilor în comunicarea privind obiecțiunile sunt coroborate doar de probe noi pe care intenționează să se bazeze Comisia, aceasta va aduce acest lucru la cunoștința părților în cauză printr-o scrisoare simplă („scrisoare de expunere a faptelor”) ⁽⁷¹⁾. Scrisoarea de expunere a faptelor dă întreprinderilor posibilitatea să

⁽⁶⁸⁾ A se vedea nota de subsol nr. 67.

⁽⁶⁹⁾ A se vedea, de asemenea, documentul intitulat „Key actors and checks and balances”, disponibil pe site-ul internet al Direcției Generale Concurență.

⁽⁷⁰⁾ De exemplu o comunicare suplimentară privind obiecțiunile ar fi formulată în cazul în care, în lumina unor noi probe, Comisia poate să extindă durata încălcării, sfera geografică de aplicare, natura sau amploarea încălcării.

⁽⁷¹⁾ Atunci când Comisia comunică pur și simplu unei părți o versiune neconfidențială (sau anumite extrase din aceasta) a răspunsurilor scrise ale celorlalte părți la comunicarea privind obiecțiunile și îi dă acesteia posibilitatea să își prezinte observațiile (a se vedea punctul 103 de mai sus), acest lucru nu constituie o scrisoare de expunere a faptelor.

furnizeze observații scrise cu privire la noile probe într-un termen stabilit. O cerere de prelungire a acestui termen poate fi făcută prin intermediul unei cereri motivate adresate Comisiei. În cazul în care Direcția Generală Concurență și destinatarul nu sunt de acord cu privire la prelungirea solicitată, destinatarul poate sesiza în acest sens consilierul-auditor, prin intermediul unei cereri motivate.

112. Drepturile procedurale care iau naștere prin transmiterea unei comunicări privind obiecțiunile, inclusiv dreptul părților de a solicita o audiere, se aplică *mutatis mutandis* în cazul în care este formulată o comunicare suplimentară privind obiecțiunile. Va fi, de asemenea, acordat drept de acces la toate probele strânse în intervalul de timp dintre emiterea comunicării inițiale privind obiecțiunile și emiterea comunicării suplimentare privind obiecțiunile. În cazul în care se emite o scrisoare de expunere a faptelor, se va acorda, în general, dreptul de acces la probele strânse în intervalul de timp scurs între emiterea comunicării privind obiecțiunile și emiterea scrisorii de expunere a faptelor menționate anterior. Cu toate acestea, în cazul în care Comisia nu intenționează să se bazeze decât pe probe specifice care se referă la o singură parte sau la un număr limitat de părți și/sau de probleme izolate (în special cele care privesc stabilirea cuantumului amenzi sau aspectelor legate de răspunderea societăților-mamă), accesul va fi acordat numai părților direct interesate și numai la probele legate de aspectul (aspectele) în cauză.

3.2. Rezultate posibile ale acestei etape

113. În cazul în care, având în vedere răspunsurile părților formulate în scris și/sau în cadrul audierii și pe baza unei analize aprofundate a tuturor informațiilor obținute până în acest stadiu, obiecțiunile sunt considerate a fi fondate, Comisia va proceda la adoptarea unei decizii de constatare a încălcării normelor relevante în materie de concurență. Comisia poate decide, de asemenea, să retragă anumite obiecțiuni și să opteze pentru adoptarea unei decizii care să constate existența încălcării pentru restul obiecțiunilor formulate.
114. Totuși, în cazul în care obiecțiunile formulate în această etapă nu sunt considerate fondate, Comisia va închide cazul. În acest caz, se aplică, de asemenea, măsurile de informare descrise mai sus la punctul 76 se aplică.

4. PROCEDURILE PRIVIND ANGAJAMENTELE

115. Articolul 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 prevede posibilitatea ca întreprinderile să propună angajamente menite să răspundă preocupărilor în materie de concurență identificate de Comisie. În cazul în care acceptă aceste angajamente, Comisia poate adopta o decizie care conferă acestor angajamente caracter obligatoriu pentru părțile la procedură. Comisia are libertatea să decidă dacă acceptă sau nu angajamentele propuse. În lumina principiului proporționalității, Comisia trebuie să verifice dacă angajamentele propuse răspund preocupărilor în materie de concurență identificate și dacă acestea nu depășesc în mod vădit ceea ce este necesar pentru a răspunde acestor preocupări. Atunci când face această evaluare, Comisia ia în considerare interesele părților terțe. Cu toate acestea, Comisia nu este obligată să compare aceste angajamente voluntare cu măsurile pe care le-ar putea impune în temeiul articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și nici să considere disproporționate angajamentele care sunt mai stricte decât aceste măsuri ⁽⁷²⁾.
116. Deciziile privind angajamentele nu sunt adecvate în cazurile în care Comisia consideră că natura încălcării impune aplicarea unei amenzi ⁽⁷³⁾. În consecință, Comisia nu aplică procedura prevăzută la articolul 9 în cazul carturilor secrete care fac obiectul Comunicării privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri.
117. Principala diferență dintre o decizie de interdicție adoptată în temeiul articolului 7 și o decizie privind angajamentele adoptată în temeiul articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 este că prima cuprinde o constatare a unei încălcări, în timp ce a doua conferă angajamentelor propuse un caracter obligatoriu, fără să concluzioneze că a avut loc sau are loc în continuare o încălcare. O decizie privind angajamentele conchide că nu mai există temeii pentru o acțiune din partea Comisiei în acest sens. În plus, angajamentele sunt propuse de întreprinderi pe bază voluntară. În schimb, printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 7, Comisia poate să impună întreprinderilor măsuri corective (și/sau amenzi) care sunt necesare pentru a pune capăt încălcării.

⁽⁷²⁾ Cauza C-441/07 P *Comisia/Alrosa*, hotărârea din 29 iunie 2010, punctul 120.

⁽⁷³⁾ A se vedea considerentul 13 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

4.1. Inițierea discuțiilor privind angajamentele

118. Întreprinderile pot contacta în orice moment Direcția Generală Concurență pentru a vedea în ce măsură Comisia are intenția să continue investigația în vederea adoptării unei decizii privind angajamentele. Comisia încurajează întreprinderile să își manifeste cât mai curând posibil interesul pentru purtarea de discuții privind angajamentele.
119. În acest stadiu, părților li se va propune organizarea unei reuniuni de analiză a situației curente. Direcția Generală Concurență va indica întreprinderii termenul până la care ar trebui încheiate discuțiile privind eventualele angajamente și îi va prezenta preocupările sale preliminare în materie de concurență rezultate în urma investigației.
120. Pentru a evita întârzierile pe care le implică traducerea, reuniunea respectivă și etapele următoare ale procedurii se pot derula într-o limbă convenită de comun acord pe baza unei „derogări de la regimul lingvistic”, comunicate în mod corespunzător, prin care părțile acceptă să primească și să transmită documente într-o altă limbă decât limba statului membru în care își au sediul (a se vedea mai sus secțiunea 2.4).

4.2. Evaluarea preliminară

121. Odată ce Comisia s-a convins de voința reală a întreprinderilor de a propune angajamente care răspund în mod eficient preocupărilor sale în materie de concurență, se emite o evaluare preliminară. În temeiul articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, evaluarea preliminară rezumă principalele fapte ale cazului și identifică preocupările în materie de concurență care ar justifica luarea unei decizii prin care se solicită încetarea încălcării. Înainte de emiterea evaluării preliminare, părților li se va propune și organizarea unei reuniuni de analiză a situației curente.
122. Evaluarea preliminară va constitui punctul de plecare de la care părțile vor putea formula angajamente adecvate care să răspundă preocupărilor în materie de concurență exprimate de Comisie sau vor putea defini mai bine angajamentele discutate anterior.
123. În anumite cazuri, pot fi acceptate în continuare angajamente suplimentare chiar dacă o comunicare privind obiecțiunile a fost deja trimisă părților. În aceste condiții, o comunicare privind obiecțiunile îndeplinește cerințele unei evaluări preliminare, deoarece conține un rezumat al principalelor fapte, precum și o evaluare a preocupărilor în materie de concurență identificate.
124. Părțile la procedură care propun angajamente pentru a răspunde preocupărilor exprimate de Comisie în evaluarea sa preliminară pot sesiza în orice moment consilierul-auditor în timpul derulării procedurii prevăzute la articolul 9 cu privire la exercitarea efectivă a drepturilor lor procedurale⁽⁷⁴⁾.
125. Comisia sau întreprinderea (întreprinderile) în cauză pot decide în orice moment în timpul procedurii privind angajamentele să pună capăt discuțiilor. În acest caz, Comisia poate, în principiu, să continue procedura oficială prevăzută la articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003⁽⁷⁵⁾.

4.3. Comunicarea angajamentelor

126. Părțile vor avea la dispoziție, în principiu, o lună de la primirea evaluării preliminare pentru a-și prezenta în mod oficial angajamentele. În cazul în care părțile au primit o comunicare privind obiecțiunile și decid ulterior să propună angajamente, termenul pentru transmiterea răspunsurilor la comunicarea privind obiecțiunile nu va fi, în general, prelungit. Prezentarea de angajamente nu înseamnă neapărat că părțile sunt de acord cu evaluarea preliminară a Comisiei.
127. Părțile pot propune angajamente de natură comportamentală sau structurală care răspund în mod adecvat preocupărilor în materie de concurență identificate. Angajamentele care nu răspund în mod corespunzător acestor preocupări nu vor fi acceptate de Comisie.

⁽⁷⁴⁾ Articolul 15 alineatul (1) din mandatul consilierului-auditor.

⁽⁷⁵⁾ A se vedea secțiunea 3 din prezenta comunicare.

128. Angajamentele trebuie să fie lipsite de ambiguități și direct aplicabile ⁽⁷⁶⁾. În cazul în care este necesar, poate fi numit un administrator (însărcinat cu monitorizarea și/sau cu cesionarea), care să ajute Comisia să asigure punerea în aplicare a angajamentelor. În plus, atunci când angajamentele nu pot fi puse în aplicare fără acordul părților terțe (de exemplu, în cazul în care o parte terță care nu ar fi un cumpărător adecvat conform angajamentelor beneficiază de un drept de preempțiune), întreprinderea trebuie să prezinte probe privind acordul părții terțe respective.

4.4. „Testul de piață” și discuțiile ulterioare cu părțile

129. În conformitate cu articolul 27 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, Comisia trebuie să efectueze un test de piață cu privire la angajamentele propuse înainte de a le conferi caracter obligatoriu printr-o decizie. Comisia nu va efectua un test de piață decât în cazul în care consideră că angajamentele propuse *prima facie* răspund preocupărilor în materie de concurență identificate. Comisia trebuie să publice în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* o notificare („notificare a unui test de piață”) care conține un rezumat concis al cazului, precum și conținutul principal al angajamentelor, respectând totodată obligația de păstrare a secretului profesional ⁽⁷⁷⁾. Comisia va publica, de asemenea, pe site-ul Direcției Generale Concurență textul integral al angajamentelor ⁽⁷⁸⁾ în versiunea lingvistică autentică ⁽⁷⁹⁾. Pentru a asigura o mai mare transparență a procesului, Comisia va publica, de asemenea, un comunicat de presă în care va prezenta elementele esențiale ale cazului și angajamentele propuse. În cazul în care investigația a fost inițiată în baza unei plângeri, Comisia îl va informa, de asemenea, în acest stadiu, pe reclamant cu privire la testul de piață și îl va invita să prezinte observații. În mod similar, părțile terțe admise la procedură vor fi informate și invitate să prezinte observații. Comisia este liberă să decidă dacă este oportun să organizeze sau nu reuniuni tripartite cu părțile și cu reclamantul și/sau cu părțile terțe admise.
130. Părțile terțe interesate sunt invitate să își prezinte observațiile într-un termen stabilit de Comisie și care nu poate fi de mai puțin de o lună, în conformitate cu articolul 27 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.
131. Comisia poate să trimită documentul privind testul de piață altor părți care pot fi eventual interesate de rezultatul cazului (de exemplu, asociațiile de consumatori).
132. După primirea răspunsurilor la testul de piață, va fi organizată cu părțile o reuniune de analiză a situației curente. Comisia va informa părțile, oral sau în scris, cu privire la esența răspunsurilor primite.
133. În cazul în care Comisia consideră, pe baza rezultatelor testului de piață (și a oricăror alte informații disponibile) că nu s-a răspuns preocupărilor în materie de concurență identificate sau că se impun modificări în textul angajamentelor pentru a asigura eficacitatea acestora, acest lucru va fi adus la cunoștința întreprinderilor care propun angajamentele respective. În cazul în care sunt dispuse să răspundă problemelor identificate de către Comisie, întreprinderile trebuie să prezinte o versiune modificată a angajamentelor. În cazul în care versiunea modificată a angajamentelor afectează natura sau sfera de aplicare a angajamentelor, se va realiza un nou test de piață. În cazul în care întreprinderile nu sunt dispuse să prezinte o versiune modificată a angajamentelor atunci când au obligația să facă acest lucru în lumina evaluării de către Comisie a rezultatului testului de piață, Comisia poate reveni la procedura inițiată în temeiul articolului 7.

5. PROCEDURA DE RESPINGERE A PLÂNGERILOR

134. Plângerile oficiale sunt un instrument important pentru punerea în aplicare a normelor în materie de concurență și, prin urmare, sunt analizate cu atenție de Comisie. Cu toate acestea, după o evaluare adecvată a circumstanțelor de fapt și de drept ale cazului, Comisia poate respinge o plângere pe baza criteriilor și în conformitate cu procedura descrise mai jos ⁽⁸⁰⁾.

⁽⁷⁶⁾ Adică punerea lor în aplicare nu trebuie să depindă de voința unui terț pentru care obligațiile nu au un caracter obligatoriu.

⁽⁷⁷⁾ Articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

⁽⁷⁸⁾ Versiune neconfidențială.

⁽⁷⁹⁾ Fără traducere.

⁽⁸⁰⁾ A se vedea, de asemenea, Comunicarea Comisiei privind examinarea plângerilor (menționate mai sus).

5.1. Criterii de respingere

135. O plângere poate fi respinsă pentru că nu există un „temei suficient pentru a acționa” (cunoscut și sub denumirea de „lipsă de interes pentru Uniunea Europeană”), pe motivul lipsei de competențe sau al lipsei de probe pentru a stabili existența unei încălcări.
136. Respingerile bazate pe lipsa unui „temei suficient pentru a acționa”⁽⁸¹⁾ privesc în special plângerile în cazul cărora, având în vedere probabilitatea limitată de a face dovada presupusei încălcări și resursele de analiză importante pe care Comisia ar trebui să le investească pentru a verifica existența acesteia, alocarea resurselor necesare în vederea continuării investigării cazului ar fi disproporționată, din perspectiva impactului limitat pe care se preconizează că l-ar avea aceasta asupra funcționării pieței interne și/sau a posibilității ca reclamantul să facă apel la alte mijloace⁽⁸²⁾.
137. Comisia poate, de asemenea, să respingă plângerile din lipsă de probe (atunci când reclamantul nu prezintă nici măcar un minim de elemente de probă *prima facie*, necesare pentru a dovedi o încălcare a articolelor 101 și/sau 102 din TFUE) sau invocând motive de fond (absența unei încălcări).
138. În cazul în care o autoritate națională de concurență se ocupă sau s-a ocupat de același caz⁽⁸³⁾, Comisia informează reclamantul în consecință. Într-o astfel de situație, reclamantul își poate retrage plângerea. În cazul în care reclamantul își menține plângerea, Comisia o poate respinge printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul de punere în aplicare⁽⁸⁴⁾. În cazul în care o instanță națională se ocupă sau s-a ocupat deja de același caz, Comisia poate respinge plângerea pe motivul lipsei unui „temei suficient pentru a acționa”⁽⁸⁵⁾.

5.2. Procedura

139. În cazul în care, în urma unei examinări atente a cazului, Comisia ajunge la concluzia preliminară că nu ar trebui să continue investigarea cazului pentru oricare dintre motivele menționate mai sus, aceasta va informa mai întâi reclamantul în cadrul unei reuniuni sau prin telefon că a ajuns la concluzia preliminară că respectivul caz poate fi respins pe motivul lipsei unui „temei suficient pentru a acționa”. După ce a fost informat în acest sens, reclamantul poate decide să retragă plângerea. În cazul în care reclamantul își menține plângerea, Comisia îl informează printr-o scrisoare oficială, în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare, cu privire la concluzia sa preliminară că nu există un temei suficient pentru a acționa și stabilește un termen pentru transmiterea observațiilor scrise⁽⁸⁶⁾. În acest context, reclamantul are dreptul să solicite acces la documentele pe care Comisia și-a fondat evaluarea provizorie⁽⁸⁷⁾. În cazul în care, în timpul examinării plângerii, Comisia a inițiat procedura în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, va fi propusă reclamantului organizarea unei reuniuni de analiză a situației curente înainte de a se trimite o astfel de scrisoare oficială. Termenul stabilit în scrisoarea oficială trebuie să fie de cel puțin patru săptămâni⁽⁸⁸⁾. Termenul va începe să curgă de la data la care a fost acordat accesul la principalele documente pe baza cărora s-a făcut evaluarea. Atunci când este cazul și în urma unei cereri motivate adresate Direcției Generale Concurență înainte de expirarea termenului inițial, termenul poate fi prelungit⁽⁸⁹⁾. În cazul în care o asemenea cerere este respinsă sau dacă Direcția Generală Concurență și reclamantul nu sunt de acord cu privire la prelungirea solicitată, destinatarul poate sesiza în acest sens consilierul-auditor, prin intermediul unei cereri motivate⁽⁹⁰⁾.

⁽⁸¹⁾ A se vedea, în special, cauza T-24/90, *Automec II*, Rec., 1992, p. II-2223 și cauza C-119/97 P, *Ufex*, Rec., 1999, p. I-1341.

⁽⁸²⁾ Comunicarea Comisiei privind examinarea plângerilor enumeră la punctul 44 anumite criterii care pot fi folosite separat sau în combinație pentru respingerile pe motivul lipsei de „interes pentru Uniunea Europeană”. În plus, Comisia a identificat în Raportul din 2005 privind politica în domeniul concurenței unele criterii pe care le-ar putea aplica pentru a decide dacă există sau nu un „interes pentru Uniunea Europeană”. A se vedea, de asemenea, cauza T-427/08, *Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR)/Comisia*, nepublicată încă.

⁽⁸³⁾ Noțiunea de același caz presupune, în esență: o încălcare de aceeași natură, aceeași piață de produse, aceeași piață geografică, aceeași sau aceleași întreprinderi vizate, aceeași perioadă de timp.

⁽⁸⁴⁾ Punctul 25 din Comunicarea Comisiei privind examinarea plângerilor.

⁽⁸⁵⁾ A se vedea Raportul anual privind politica în domeniul concurenței 2005, adoptat în iunie 2006, p. 25 și următoarele.

⁽⁸⁶⁾ Articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul de punere în aplicare. Punctul 68 din Comunicarea Comisiei privind examinarea plângerilor.

⁽⁸⁷⁾ Articolul 8 din Regulamentul de punere în aplicare; punctul 69 din Comunicarea Comisiei privind examinarea plângerilor.

⁽⁸⁸⁾ Articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare.

⁽⁸⁹⁾ Articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul de punere în aplicare.

⁽⁹⁰⁾ A se vedea nota de subsol nr. 67.

140. În cazul în care autorul plângerii nu răspunde la scrisoarea Comisiei, menționată mai sus, în termenul stabilit, plângerea este considerată a fi fost retrasă în temeiul articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul de punere în aplicare. Reclamantul va fi informat în mod adecvat cu privire la închiderea administrativă a cazului.
141. În cazul în care documentele comunicate de reclamant ca răspuns la scrisoarea Comisiei, menționată mai sus, nu conduc la o evaluare diferită a plângerii de către Comisie, aceasta respinge plângerea printr-o decizie oficială, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul de punere în aplicare. În cazul în care documentele prezentate de reclamant conduc la o evaluare diferită a plângerii, Comisia își va continua investigația.

6. LIMITE PRIVIND UTILIZAREA INFORMAȚIILOR

142. Informațiile comunicate în cursul acestor proceduri, în special în contextul accesului la dosar și al analizei contribuțiilor esențiale primite, sunt folosite numai în scopul procedurilor judiciare sau administrative având ca obiect aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE ⁽⁹¹⁾.
143. În toate etapele procedurii, Comisia va respecta cererile reale și justificate venite din partea reclamantilor sau a furnizorilor de informații cu privire la natura confidențială a documentelor comunicate sau a contactelor cu Comisia, inclusiv, dacă este cazul, cu privire la identitatea lor, pentru a le proteja interesele legitime (în special în cazul unor eventuale represalii) și pentru a evita să îi descurajeze să se adreseze Comisiei ⁽⁹²⁾.
144. Reprezentanții oficiali ai Comisiei și membrii Comitetului consultativ au obligația să respecte secretul profesional, astfel cum se prevede la articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Ei nu au, prin urmare, dreptul să divulge nicio informație de tipul celor care fac obiectul acestei obligații, pe care au aflat-o sau au comunicat-o în contextul investigației și al pregătirii reuniunilor Comitetului consultativ, precum și în cursul deliberărilor acestuia. În ceea ce privește Comitetul consultativ, membrii acestuia trebuie, de asemenea, să nu dezvăluie avizul Comitetului consultativ înainte de publicarea sa, în cazul în care se prevede publicarea unui astfel de aviz, sau orice informație cu privire la deliberările care au condus la formularea avizului.

7. ADOPTAREA, NOTIFICAREA ȘI PUBLICAREA DECIZIILOR

145. Toate deciziile luate în temeiul articolelor 7, 9, 23 și 24 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 sunt adoptate de către Comisie, în urma unei propuneri a comisarului responsabil pentru politica în materie de concurență.
146. Imediat după adoptarea deciziei, destinatarii vor fi informați cu privire la conținutul acesteia. Direcția Generală Concurență depune eforturi să trimită părților o copie neoficială, spre informare. O copie autenticată a textului integral al deciziei, precum și o copie a raportului final al consilierului-auditor vor fi apoi notificate destinatarilor prin serviciul de curierat rapid.
147. Un comunicat de presă va fi publicat după adoptarea deciziei de către Comisie. Comunicatul de presă descrie obiectul cazului și natura încălcării. Acesta indică, de asemenea, (dacă este cazul) cuantumul amenzilor aplicate fiecărei întreprinderi în cauză și/sau măsurile corective adoptate sau, în cazul deciziilor în temeiul articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, angajamentele cărora li s-a conferit un caracter obligatoriu.
148. Rezumatul deciziei, raportul final al consilierului-auditor, precum și avizul Comitetului consultativ vor fi publicate la scurt timp după adoptarea deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în toate limbile oficiale ⁽⁹³⁾.

⁽⁹¹⁾ Cf. articolul 15 alineatul (4) din Regulamentul de punere în aplicare.

⁽⁹²⁾ A se vedea articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

⁽⁹³⁾ Cu excepția limbii irlandeze [a se vedea articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului din 13 iunie 2005].

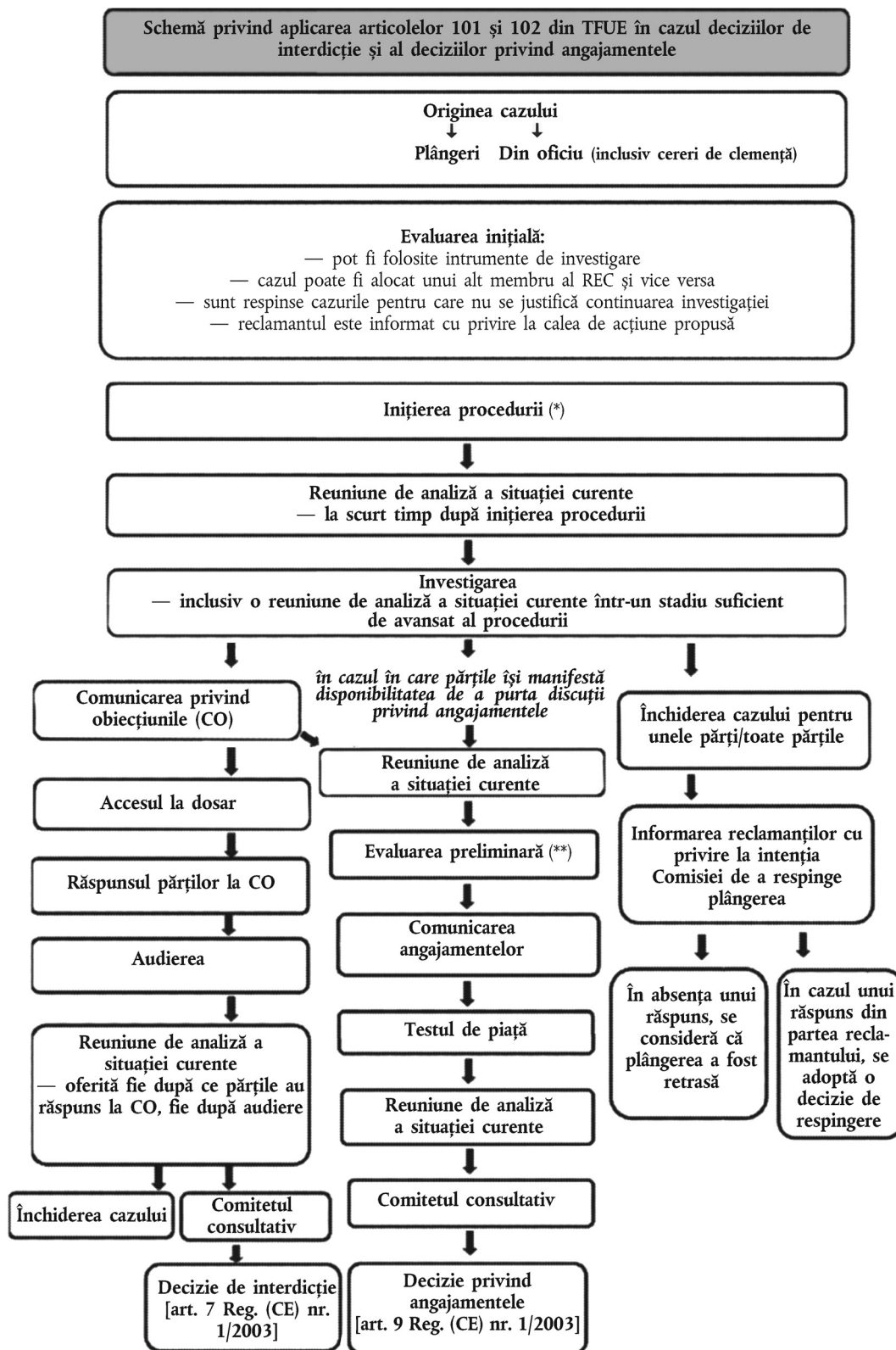

149. În plus față de cerințele prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, Direcția Generală Concurență se va strădui să publice în cel mai scurt timp posibil pe site-ul său o versiune neconfidențială a deciziei în limbile autentice, precum și în alte limbi, în cazul în care acestea sunt disponibile. O versiune neconfidențială a deciziei va fi, de asemenea, transmisă reclamantului. Destinatarii deciziei vor trebui, în principiu, să furnizeze Comisiei, în termen de două săptămâni, o versiune neconfidențială a deciziei și să aprobe rezumatul acesteia. În cazul unor diferende privind eliminarea secretelor de afaceri, o versiune provizorie a deciziei, din care au fost extrase toate informațiile pentru care s-a solicitat protejarea confidențialității, va fi publicată pe site-ul Direcției Generale Concurență în una dintre limbile oficiale, în așteptarea versiunii finale, după soluționarea diferendului.
150. Din motive de transparență, Comisia intenționează să facă publice pe site-ul său internet deciziile de respingere a plângerilor (în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul de punere în aplicare) sau un rezumat al acestora. Dacă acest lucru este necesar pentru protejarea intereselor legitime ale reclamantului, versiunea publicată a deciziei nu va divulga identitatea reclamantului. Deciziile adoptate în temeiul articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 sau care modifică angajamentele cărora li s-a conferit un caracter obligatoriu în temeiul articolului 9 din regulamentul respectiv, vor fi, de asemenea, publicate pe site. Alte tipuri de decizii pot fi, de asemenea, publicate în cazurile adecvate.

8. REVIZUIRE VIITOARE

151. Prezenta comunicare poate fi revizuită pentru a reflecta modificările aduse legislației aplicabile, evoluțiile importante ale jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene sau experiența suplimentară dobândită în aplicarea normelor de concurență. Comisia intenționează să se implice într-un dialog periodic cu mediul de afaceri și cu comunitatea juridică, precum și cu alte părți interesate, privind experiența dobândită cu ocazia aplicării prezentei comunicări, a Regulamentului (CE) nr. 1/2003, a Regulamentului de punere în aplicare și a diverselor sale comunicări și orientări.
-

ANEXA I

(*) Cu excepția procedurii privind cazurile de cartel, în care inițierea procedurii are loc, în principiu, simultan cu adoptarea comunicării privind obiecțiunile.

(**) În cazul în care s-a emis deja o CO, nu este necesară o evaluare preliminară.

INFORMĂRI REFERITOARE LA SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN

AUTORITATEA AELS DE SUPRAVEGHERE

Informații comunicate de statele AELS privind ajutoarele de stat acordate în temeiul actului la care se face referire în anexa XV punctul 1 litera (j) din Acordul privind SEE [Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare)]

(2011/C 308/07)

PARTEA I

Ajutor nr.	GBER 11/11/ENV	
Statul AELS	Norvegia	
Autoritatea care acordă ajutorul	Denumire	Osterfjord Næringsamarbeid
	Adresă	ved Industrikonsulentene på Osterøy 5282 Lonevåg NORWAY
	Pagină de internet	http://www.rup.no a se căuta „Osterfjord”
Titlul măsurii de ajutor	Pilotprosjekt for å utløse ei bioenerginæring i Hordaland (Proiect-pilot pentru a stimula crearea unui sector al bioenergiei în regiunea Hordaland).	
Temei juridic național (trimitere la publicația oficială națională relevantă)	Finanțare din partea Consiliului Districtului Hordaland, scrisoarea din 20 decembrie 2006, FK06-06. Numărul de înregistrare: 200504724-16/3/AARN	
Link către textul integral al măsurii de ajutor	http://www.rup.no/vision/vision1.aspx?hierarchyid=753&type=5	
Tipul măsurii	Schemă	Da
	Prelungire	De la 31.12.2010 la 31.12.2011
Durată	Schemă	19.12.2008-31.12.2011
Sectorul (sectoarele) economic(e) vizat(e)	Toate sectoarele economice eligibile pentru a primi ajutoare	
	Limitat la anumite sectoare – a se specifica sectorul corespunzător în conformitate cu NACE Rev. 2.	Articolul 23: Producția de energie din surse de energie biologică regenerabilă, în următoarele sectoare: 35.113 Producția de energie electrică cu ajutorul biocombustibililor, prin incinerarea deșeurilor și prin gazul generat de depozitele de deșeuri (35.113 Produksjon av elektrisitet fra biobrensel, avfallsforbrenning og deponigass)

		35.3 Furnizarea aburului și aerului condiționat (35.3 Damp- og varmtvannsforsyning) Articolul 15: 16.29 Fabricarea altor produse din lemn (16.29 Produksjon av andre trevarer)
Tipul de beneficiar	IMM-uri	Da
	Întreprinderi mari	Da
Buget	Valoarea totală anuală a bugetului prevăzut în temeiul schemei de ajutor	Pentru întreaga perioadă de 3 ani; 2 NOK (în milioane)
Instrumentul de ajutor (articolul 5)	Grant	Da

PARTEA II

Obiective generale (listă)	Obiective (listă)	Intensitatea maximă a ajutorului în % sau valoarea maximă a ajutorului în NOK	IMM-uri – prime în %
Ajutoare acordate IMM-urilor pentru investiții și pentru ocuparea forței de muncă (articolul 15)		20 % întreprinderi mici; 10 % întreprinderi mijlocii	
Ajutoare pentru protecția mediului (articolele 17-25)	Ajutoare pentru protecția mediului (articolele 17-25)	45 %	20 % întreprinderi mici; 10 % întreprinderi mijlocii

Informații comunicate de statele AELS privind ajutoarele de stat acordate în temeiul actului la care se face referire în anexa XV punctul 1 litera (j) din Acordul privind SEE [Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare)]

(2011/C 308/08)

PARTEA I

Ajutor nr.	GBER 10/11/ENV	
Statul AELS	Norvegia	
Autoritatea care acordă ajutorul	Denumire	Enova SF
	Adresă	Professor Brochs gt 2 7030 Trondheim NORWAY
	Pagină de internet	http://www.enova.no
Titlul măsurii de ajutor	Program pentru noi centrale de încălzire în industrie	
Temei juridic național (trimitere la publicația oficială națională relevantă)	<p>Temeiul juridic național pentru măsurile de sprijin administrate de către Enova SF derivă din următoarele surse de drept:</p> <ul style="list-style-type: none"> — bugetele anuale de stat, care descriu politica energetică și propun bugetul pentru anul următor; — Decizia Parlamentului din 5 aprilie 2001 ⁽¹⁾ pe baza unei propuneri a Ministerului Petrolului și Energiei din 21 decembrie 2000 ⁽²⁾; Decizia Parlamentului modifică Legea nr. 50 privind energia din 29 iunie 1990 (<i>Energiloven</i>); — Acordul dintre minister și Enova. Cea mai recentă versiune a acordului reglementează obiectivele pentru administrarea Enova SF din Fondul Energetic între 1 iunie 2008 și 31 decembrie 2011; — Regulamentul (CE) nr. 1377/2001 din 10 decembrie 2001 privind taxa pe tariful rețelei de energie electrică (<i>Forskrift om innbetaling av påslag på nettarifffen til Energifondet</i>). <p>Un regulament privind Fondul energetic (<i>Vedteker for energifondet</i>) încadrează acest fond în Ministerului Petrolului și Energiei și prevede administrarea acestuia de către Enova.</p>	
Link către textul integral al măsurii de ajutor	http://naring.enova.no/sitepageview.aspx?articleID=4219%20	
Tipul măsurii	Schemă	Da
Durată	Schemă	24.5.2011-31.12.2014
Sectorul (sectoarele) economic(e) vizat(e)	Toate sectoarele economice eligibile pentru a primi ajutoare	Da, toate sectoarele din cadrul industriei
Tipul de beneficiar	IMM-uri	Da
	Întreprinderi mari	Da
Buget	Valoarea totală anuală a bugetului prevăzut în temeiul schemei de ajutor	60 000 000 NOK
Instrumentul de ajutor (articolul 5)	Grant	Da

⁽¹⁾ Odelstingets vedtak til lov om endringar i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energilova). (Besl.O.nr.75 (2000-2001), jf. Innst.O.nr.59 (2000-2001) og Ot.prp.nr.35 (2000-2001)).

⁽²⁾ Ot.prp.nr.35 (2000-2001).

PARTEA II

Obiective generale (listă)	Obiective (listă)	Intensitatea maximă a ajutorului în % sau valoarea maximă a ajutorului în NOK	IMM-uri-prime în %
Ajutoare pentru protecția mediului (articolele 17-25)	Ajutoare pentru investiții care le permit întreprinderilor să aplice standarde de protecție a mediului mai stricte decât cele comunitare sau să îmbunătățească nivelul de protecție a mediului în absența standardelor comunitare (articolul 18) Vă rugăm să furnizați o trimitere specifică la standardul respectiv	... %	
	Ajutoare de mediu pentru investiții în promovarea producției de energie din surse regenerabile de energie (articolul 23)	40 %	Nu

V

(Anunțuri)

PROCEDURI ADMINISTRATIVE

COMISIA EUROPEANĂ

Cerere de propuneri în cadrul programului de lucru „Persoane” din 2012 al celui de Al șaptelea program-cadru pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative

(2011/C 308/09)

Prin prezenta comunicare se lansează o cerere de propuneri în cadrul programului de lucru „Persoane” din 2012 al celui de Al șaptelea program-cadru pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013).

Se solicită propuneri pentru următoarea cerere de propuneri. Termenele-limită și bugetele sunt indicate în textele cererilor de propuneri, care sunt publicate pe site-ul internet al Comisiei Europene dedicat acestora.

Programul specific „Persoane”:

Titlul cererii de propuneri	Codul de identificare al cererii de propuneri
Burse de integrare profesională	FP7-PEOPLE-2012-CIG

Această cerere de propuneri se referă la programul de lucru din 2012 adoptat de Decizia C(2011) 5033 a Comisiei din 19 iulie 2011.

Informații privind condițiile de desfășurare a procedurii de cerere de propuneri, programele de lucru și instrucțiunile pentru candidați referitoare la modalitățile de prezentare a propunerilor sunt disponibile pe site-urile internet ale Comisiei Europene dedicate acestora.

Prețul abonamentelor în 2011
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 100 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, versiunea tipărită + DVD, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	770 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, DVD, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), DVD, ediție săptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informații).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur DVD multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

